

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXV Nr. 10

KETVIRTADIENIS BIRŽELIO (JUNE) 6, 1985

KAINA 25 c.

KASDIEN

DIDŽIOSIOS PERGALĖS NEBLĚSTANTI ŠVIESA

JUBILIEJUS

V. ŽEIMANTO KNYGA "DRAUGO" SLAPUKAS LANKĖSI SVEČIŲ

Balandžio 8 d. "Vilniai" sukako 65-eri metai, bet susidėjęs tam tikroms aplinkybėms šį Jubiliejų minėsime šeštadienį dalininkų suvažiavimu ir sekmadienį iškilmingu banketu-koncertu, pasidžiaugsime savo laikraščiu ir teisėtai pasidžiauosime nueitu jo keliu per 65-erius metus.

Minėsime laikraščio 65-ąsias metines džiaugsmo šėšėlyje, kad ši mūsų laikraščio sukaktis gražiai buvo paminėta ir senojoje mūsų gimtinėje bei tėvų žemėje Lietuvoje. Vadinasi, esame žinomi ir nepamiršti.

Minėdami šią "Vilnies" sukaktį turėsime garbingą svečių iš Lietuvos — Vilniaus "Tiesos" vyr. redaktorių Albertą Laurinčiuką. Jis minėjime dalyvaus, kad pasveikinus mus gyvu žodžiu, kad perdavus mums linkėjimus mūsų brolių ir sesių Lietuvoje.

Lietuvoje išėjo iš spaudos Vytauto Žeimanto knyga "Teisingumas reikalauja". Knygoje autorius straipsniais ir dokumentų faksimilėmis demaskuoja į Vakarus, imtinai į JAV, pabėgusius nacistinius nusikaltėlius, kuriuos mes čia švelniai vadiname "įtariamais nacistiniais nusikaltėliais". Knygoje autorius aprašo susirašinėjimą su Čikagos "Sun-Times" žurnalistais, susekusiais Čikagoje gyvenantį L. Kairį. Daug knygoje yra iš Amerikos laikraščių ištraukų, aprašymų apie JAV teisingumo departamento advokatų lankymąsi Lietuvoje.

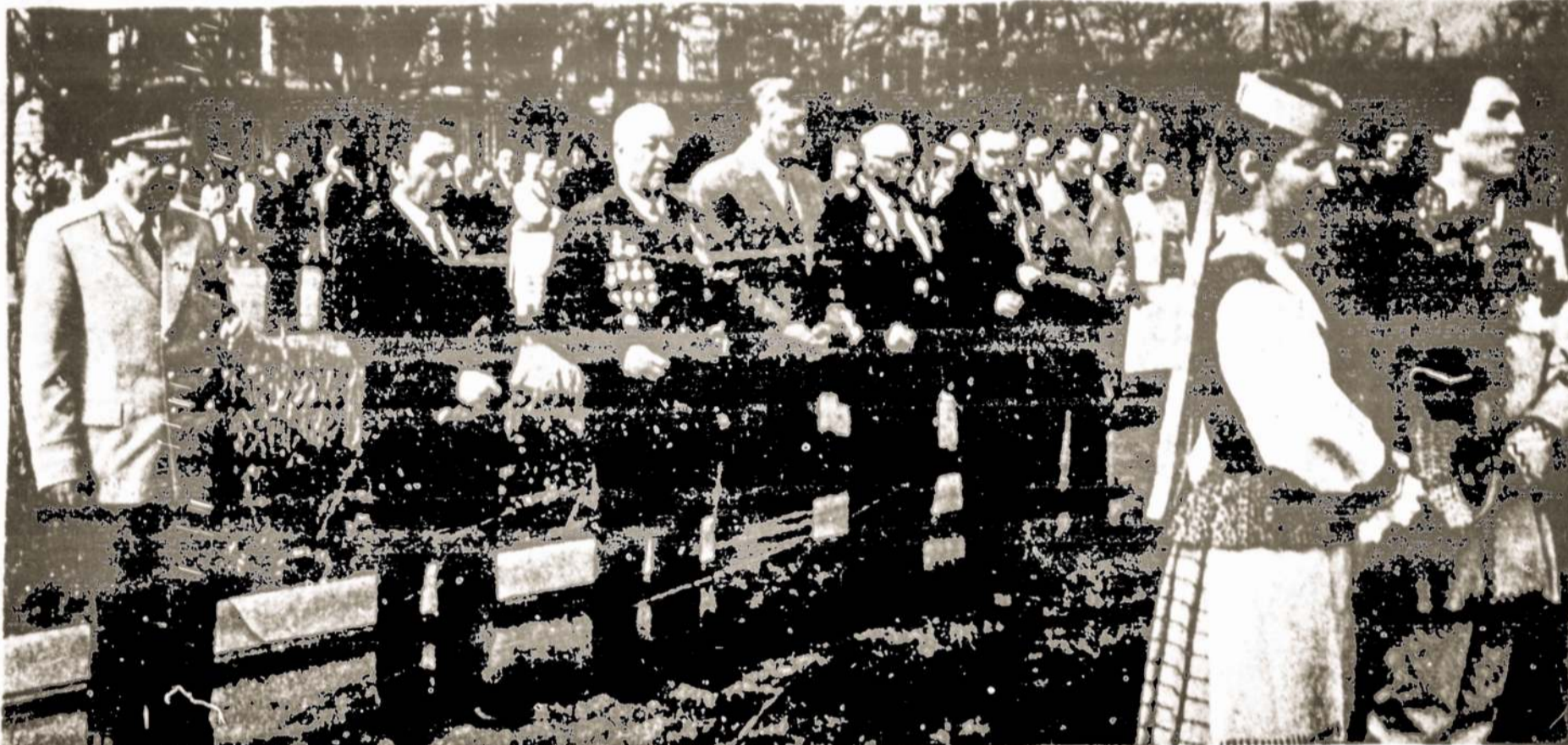
Perskaičius knygą darosi nuostabu, kokių žmonių vaikštinėja tais pačiais šaligatviais, kuriais vaikštinėjame čia Čikagoje ir kituose miestuose!

Kaip jie čia pateko ima aiškėti, bet turėtų visiškai išaiškėti.

Šiomet nemaža Amerikos lietuvių vyks Lietuvon į Dainų ir Šokių šventę. Ryšium su tuo, "Drauge" kažkoks slapukas d.m. rašo:

"Tie, kurie kelionei ruošiasi ir kurie organizuoja, keliaus į lietuvių dainų ir tautinių šokių šventę Vilniuje, bet ne į okupanto sukaktuves. Nuskridus tą reikia pasakyti ir parodyti. Ir kartu nuvežti tiems dainininkams ir šokėjams dar daugiau šviežio laisvės oro, kad jų dainos dar garsiau suskambėtų. Kad jas labiau išgirstų laisvasis pasaulis ir net pati Maskva".

Apie kokį čia "šviežio laisvės orą" kalba tas "Draugo" slapukas, komentarų nereikia. Tačiau tie, kurie vyks į Dainų ir Šokių šventę, tikrai nuveš tikro šviežio laisvės oro parodyti, kad Amerikoje ne visi dypukai kasa duobę savo gimtajam kraštui ir ne visi spjau-



Padedamos gėlės prie V. Lenino paminklo.

V. Gulevičiaus ir K. Jankausko nuotr. (Elta)

Tarybų Lietuvos darbo žmonės plačiai pažymėjo Pergalės Didžiajame Tėvynės kare 40-metį. Šios didelės, džiugios šventės proga Didžiojo Tėvynės karo veteranus karštai ir nuoširdžiai pasveikino Lietuvos KP Centro Komitetas, respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas ir Ministrų T-ba. Įvyko karo veteranų susitikimas

do skrepliais ant tautos, pasirinkusios naują gyvenimą.

Nesciniai Amerikoje lankėsi gausi tarybinių lietuvių turistinė grupė. Tarp kitko grupė gegužės mėn. 13-15 dienomis buvo stotelėjusi Čikagoje. Grupės sudėtyje buvo žymių Tarybų Lietuvos mokslo, kultūros bei visuomenės veikėjų. Visi jie gimę karo išvakarėse, ar karo metais bei tuoj pokario metais. Auę ir išsimokslinę Tarybų santvarkos sąlygomis, Lietuvos ir visos jų šalies nuoširdūs patriotai, visa esybe atsidavę savo gimtinei. Čikagiškis Lietuvių Moterų Kultūros klubas suruošė jų priėmimą gegužės 14 dieną "Vilnies" salėje. Buvo malonu ir džiugu su jais susitikti, pasišnekėti, perduoti linkėjimus broliams ir sesėms Lietuvoje.

"Tėviškės" draugija Lietuvoje "Vilnies" kolektyvo prašymu išleido "Vilnies" jubiliejinį albumą. Knyga, 296 puslapių storumo, imponuoja. Tačiau, kas svarbiausia, tai jos turiningumas. Knygos turinys — "Vilnis ir vilniečiai", kuriame gana plačiai apsklembtas laikraščio per 65-erius metus nuėitas kelias, laikraščio ištakos, darbuotojų biografijos...

Albumas - knyga gausiai iliustruota. Ypač džiugina gausa laikraščio sveikinimų iš įvairių Amerikos pažangių lietuvių kolonijų.

Laikraštį sveikinusiems knyga bus išsiuntinėta dykai. Kiti gali ją užsisakyti ar nusipirkti laikraščio administracijoje.

S. J. Jokubka

su Lietuvos KP CK biuro nariais.

Pergalės dienos išvakarėse Vilniaus sporto rūmuose buvo surengtas partinių, tarybinių, visuomeninių organizacijų, darbo kolektyvų ir karinių dalinių atstovų iškilmingas mitingas. Jame dalyvavo Lietuvos Komunistų partijos ir respublikos vyriausybės vadovai. Pranešimą, skirtą tarybinės liaudies Pergalės Didžiajame Tėvynės kare 40-osioms metinėms, padarė TSKP CK narys, Lietuvos KP CK pirmasis sekretorius P. Griškevičius.

Iškilmingas mitingas, skirtas Pergalės 40-mečiui, įvyko Kryžkalnyje, prie monumento tarybiniam kariams išvadotojams. Mitinge kalbą pasakė Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas A. Barkauskas.

Gegužės 9 dieną Vilniuje prie V. Lenino paminklo, prie Karių kapų memorialo Antakalnyje iškilmin-

gai padėti vainikai, gėlės. Sostinėse gatvėmis pražygiavo Didžiojo Tėvynės karo veteranai. Prie monumento partizanams ir pagrindininkams įvyko mitingas.

Pergalės 40-mečio išvakarėse TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas šiaulių miestą apdovanojo Tėvynės karo pirmojo laipsnio ordinu. Šiauliuose ir Klaipėdoje, kur Didžiojo Tėvynės karo metais vyko nuožmios kovos su hitlerininkais, prie didvyriams pastatytų paminklų ir monumentų padėta gėlių. Fašizmo aukų atminimas pagerbtas Pirciupiuose, Kauno IX forte. Kaune įvyko Didžiojo Tėvynės karo veteranų eiseną.

Tarybinės liaudies Pergalės Didžiajame Tėvynės kare 40-osios metinės plačiai paminėtos visuose respublikos miestuose ir rajonuose, darbo žmonių kolektyvuose.

Elta

Iš sunerimusio pasaulio dėl rytojaus

PLECIAMOS REPRESIJOS

Karinis fašistinis Pinočeto režimas plečia represijas prieš politinę opoziciją, bergždžiai mėginamas sustabdyti stiprėjančią liaudies masių kovą už demokratiją.

Kaip praneša Argentinos laikraščiai, slaptoji policija per plataus masto gaudynes suėmė daugiau kaip 300 žmonių, kurie dalyvavo susirinkime, skirtame Čilės socialistų partijos įkūrimo 52-oms metinėms. Visiems jiems pateiktas kaltinimas, kad jie "rengė akcijas, kuriomis siekiama pažeisti viešąją tvarką Gegužės 1-ąją dieną".

GVATEMALOS DIKTATORO NUSIKALTIMAI

Dar vieną žiaurų nusikaltimą padarė "mirties eskadronai", tarnaujantys represinei Gvatemalos diktatūrai. Kaip pranešė Gvatemalos laikraštis, nužudė vieno jo bendradarbių 6 šeimos narius.

Taipgi kruvinomis susidorojimo

aukomis tapo 115 Cimaltenango departamento Martin Chilotepekės kaimo valstiečių. Vienintelis nusikaltimo liudytojas, per stebuklą likęs gyvas, papasakojo, kad valstiečius ir jų šeimas pagrobė civiliai apsirengę ginkluoti žmonės ir sušaudė atokioje negyvenamoje vietoje.

PROTESTO DEMONSTRACIJA

Ištisą parą vyko protesto demonstracija prie JAV ambasados Managvoje. Joje dalyvavo Nikaragvoje gyvenantys Amerikos piliečiai. Gydytojai, agronomai, žurnalistai, advokatai rūsčiai pasmer-

kė naują agresyvų Reagano administracijos žingsnį — tai, kad ji paskelbė sandinistinės liaudies revoliucijai ekonominę ir prekybos blokadą.

Amerikos piliečiai pareikalavo, kad Vašingtonas nutrauktų nepaskelbtą karą prieš suverenią Nikaragvą.

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50; Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00; foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS—3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-782)

Kokios Amerikos patriotai nori

Pastaraisiais metais, ypač prez. Reagano viešpatavimo metais, Amerikos liaudies meilė savajam kraštui žymiai ima didėti, darosi patriotiškesnė, ima vis labiau rūpintis krašto gerbūviu, geru vardu pasaulio valstybių bendruomenėje, valdžios politikai abejingumas mažėja.

Skatinama meilės savajam kraštui liaudis ypač susirūpinusi, kad turtingiausioje pasaulyje šalyje ne visiems pakanka duonos, milijonai žmonių gyvena žemiau skurdo ribos, tūkstančiai ir tūkstančiai žmonių reikia remti socialinio aprūpinimo pašalpomis, maisto talonais. Prof-sąjungose, pažangios liaudies sluoksniuose bei varguomenės getuose kyla zurzėjimas, protestai, netgi gatvėse eitynės, nukreiptos prieš prez. Reagano užmačius mažinti tas socialines programas, kuriomis prilaikomas nedavalgymas. Ypač šia krašto negerove susirūpinusios bažnyčios, patriotiškesni dvasininkai. Negalėdama paslėpti šio fakto, netgi ir komercinė spauda kartas nuo karto prasiitaria, kad gėda tokiam turtingam kraštui turėti milijoninę armiją nedavalgusių žmonių bei tūkstančių benamių, gėda matyti tokiaime turtingame krašte palei labdaringų įstaigų virtuvių eiles žmonių, laukiančių sriubos kauso, bei pulkus svieto prie sūrj varguomenei dalinančių punktų.

Mylinti savo kraštą Amerikos liaudis nemažiau susirūpinusi griūvančiais miestais, kur laužų rajonuose esti dažnų atsitikimų, kad varguomenės kūdikius apkramto žiurkės. Mylinti savo kraštą Amerikos liaudis susirūpinusi neišsikasančiais iš skolų mažaisiais fermeriais, apgailėtina didmiesčiuose viešąja transportacija, požeminių traukinių šiukšliniais tuneliais, švietimu, narkomanija, nedarbu, keliančiu apipilšimus, valkatavimą, gatvėse užpuldinėjimus, bedarbio jaunimo išsigimimą į nedorėlius, sveikatos apdrauda, kad ir pasūtinai pasiturinčiam susirgus dažnai tenka iš ligoninės išėiti elgeta.

Mylinti savo kraštą Amerikos liaudis reikalauja, kad vjeton eikvoti pinigus ginklavimuisi, pekliškoms branduolinėms bomboms, kodėl tų pinigų neskirti, kad Amerika būtų sotesnė, gražesnė, kad negerovės būtų pašalintos.

Amerikos patriotai, mylintys savo šalį, rausta iš gėdos, kai visur pasaulyje girdi "Yankees go home!", kai kitų šalių sostinėse bei miestuose vyksta daugtūkstantinės antiamerikinės demonstracijos, šturmuojančios Amerikos karines bazines, į uostus atplaukusius Amerikos laivus, kai neišsivysčiusiose šalyse didėja pasipiktinimas amerikietiškomis daugnacionalinėmis monopolinėmis korporacijomis, Amerikos imperialistiniu kapitalu.

Amerikos patriotai ypač neturi kur akių dėti, kai jų tokia didelė galinga šalis dorojasi su tokiomis mažytėmis a la Grenada, neduoda ramybės pasirinkti gyvenimo būdą Centro Amerikos žmonėms, o tokiai Nikaragai, atsikratusiai Somozos diktatūros, net paskelbė embargo, bando diktuoti už save silpnėms, netgi ir kai kuriems didiesiems sąjungininkams, žūt-būt bando būti pasaulio žandaru. Amerikos patriotams, nuoširdžiai mylintiems savo šalį, visa tai nepakenčiama, kai visa tai kelia gėdą jų šaliai.

Kiekvieno Amerikos patrioto, mylinčio savo šalį piliečio troškimas yra, kad Amerika būtų pasaulyje garbinga šalis, kad būtų pavyzdys kitų kraštų tautoms, kad silpnėms šalims tiestų pagalbos ranką, padėtų joms atsistoti ant kojų iš po baisaus kolonializmo nualinimo.

Bet kur tau! Valdančiosios klasės elitai apie tai nenori girdėti. Šiam valdančiosios klasės elitui nerūpi, kad tauta rausta iš gėdos prieš pasaulio tautų ir visos žmonijos akis.

Todėl nė truputį nenuostabu, kad prez. Reagano vidaus bei užsienio politikai tautoje opozicija didėja; liaudis darosi vis patriotiškesnė, nerimauja, reikalauja palikti ramybėje kitų šalių tautas, nebandyti būti pasaulio žandaru, o rūpintis, kad Amerika būtų soti, graži, garbinga, kitoms tautoms pavyzdys.

IVYKDĖ BRANDUOLINĮ SPROGDINIMĄ

Prancūzija įvykdė eilinį požeminių branduolinių sprogdinimą poligone, esančiame Mururos atole Ramiojo vandenyno pietinėje dalyje, praneša agentūra Frans pres.

NEPASITENKINIMAS R. REAGANO POLITIKA

Kanadoje vis atviriau reiškiasi nepritarimas Reagano administracijos politikai prieš Nikaragvą.

Kanados užsienio reikalų mi-

nistras Klarkas spaudos konferencijoje Bonoje pareiškė, jog jis JAV valstybės sekretoriui Šulcui pareiškė nepasitenkinimą, kad Vašingtonas, įvesdamas prekybines ir ekonomines sankcijas prieš Nikaragvą, nepasikonsultavo su savo sąjungininkais. Klarkas pranešė JAV valstybės sekretoriui, jog Otava neleis, kad Vašingtono paskelbtas prekybos draudimas būtų taikomas tiems Amerikos korporacijų Kanados filialams, kurie prekiauja su Nikaragva.

Kai "Vilnis" buvo dvidešimties metų

Dar yra daug "Vilnies" skaitytojų, kurie atsimena laikraščio 20-ties metų sukakties jubiliejinį koncertą, vykusį tais metais balandžio 14 d. didžiulėje Ashland Auditorijos salėje, į kurią iš įvairių kolonijų-miestų suplaukė tą dieną virš 3,000 laikraščio skaitytojų ir jų svečių. Iš St. Louis, Mo., iš Clevelando, Ohio, pažangiečiai į savo laikraščio jubiliejų tada atvyko organizuotais automobilių karavanais. Iš artimesnių miestų kaip Waukegano, Kenoshos, Racine, Rockfordo, Gary, Ind., ir kitų atvyko čarteriuotais autobusuais. Virš 300 detroitiečių atvyko specialiai samdytu traukiniu. Čikagiečiai laikraščio skaitytojais suvažiavo visi kaip vienas požeminiais traukiniais, tramvajais.

Koncertas buvo istorinis vidurvakarių valstijų ir Čikagos pažangių lietuvių subėgimas, nustebinęs gausumu atžagareivius, iš "Naujiųjų" pastogės "socialistus". Stebėjosi netgi ir klerikalai su savo "Draugu", stebėjosi ir patys pažangiečiai, kokia jie didelė jėga, kiek daug jų yra.

Sausakimšai pilnoje svieto Ashland Auditorijos salėje koncerto programą pradėjo Niujorko radijo žvaigždė, plačiai žinoma Birutė Ramoškaitė Amerikos himnu. Be jos, programos atlikime dalyvavo garsėjančio smuikininko Zigio Baltušio "Captivers" muzikantų grupė, iš St. Louis atvykęs simfoninio orkestro klarnetistas solistas, rockfordiečių LM choras, detroitiečių Aido choras... Čikagiečiai saviveiklininkai programoje pasirodė su savo LKM, Roselando Aido, Moterų choras ir ant greitųjų susiorganizavusių jaunimo choreliu. Spalvingai programoje pasirodė čikagiškių moterų trio — A. Dočkienė, K. Abekienė ir D. Yuden. Ilgiausių aplodismentų susilaukė solistai Agnes Kenstavičienė, Povilas Stogis, Al šiurna. Ypač didelį įspūdį publikai padarė "Granadieriai" — Fritz Jacobs, Al Brazis ir Mike Batutis. Buvusieji koncerte išsinešė neišdildomą įspūdį kaip dėl jo didingumo, taip ir dėl meniškumo.

Šių žodžių autoriui atvykus Čikagon 1947 metais, dar daug pažangiečių tebegyveno "Vilnies" jubiliejaus iškilnių ir koncerto nuotaikomis. Sveičiui iš Brazilijos didžiavosi, koks nepamirštamas buvo laikraščio 20-ties gyvavimo jubiliejus. Daug tų žmonių nebėra, pakirto juos gyvenimo amžiaus našta, bet dar yra nemaža. Ir, be abejo, ne vienas atsimena, koks tada buvo didelis ir platus pažangių lietuvių judėjimas, ne vienam visa tai atsiminus sukelia roman-tiką.

Skaitytojų meilė laikraščiai tada buvo neapsakoma. Laikraščio jubiliejinėje laidoje sveikinimai mirga iš daugybės kolonijų, net iš tokių tolimų kaip iš Seattle, Wash., Portland, Ore., Denver, Colc., Hartshorne, Okla., ir taip be galo. Sveikinimuose tryško laikraščiai nuoširdumas, ryžtas jam padėti, linkėjimai gyvuoti.

Iš Rockford, Ill., K. Lawdanskas sveikinime akcentavo, kad

"Vilnį" skaitęs tik 10 metų, bet per tuos metus laikraščiai radęs apie 500 naujų skaitytojų ir esąs pasiryžęs per kitus 10 metų rasti apie 1,000 naujų skaitytojų. Ir ne vienas buvo toks, koks buvo Lawdanskas. Buvo tokių visose kolonijose po kelis. Vieni rūpinosi naujų skaitytojų radimu pavieniai, kiti dirbo organizacijų, LLD, LDS kuopų vardu. Ir dėka jų betarpiškam rūpesčiui laikraščio tiražas artėjo prie 10 tūkst. egzempliorių.

Iš Benton, Ill., F. K. Kunsakis sveikinime džiaugėsi, kad "Vilnis" išgyvavo 20 metų ir linkėjo, kad gyvuotų dar 20 metų. Kad "Vilnis" gyvuotų dar 20 metų linkėjo iš Detroito Jacob Jacobson, iš Los Angeles LLD 145 kuopa ir kai kurie kiti. Tačiau, kaip matome, šie nuoširdūs jų linkėjimai pasiteisino beveik trigubai. "Vilnis" atšventus 20-ties metų gyvavimo sukaktį išgyveno ne 20 metų, o gyvuoja jau 45 metai ir netrukus minės 65-ąsias gyvavimo metines.

Kaip taisyklė, nuoširdžius linkėjimus ir sveikinimus lydėjo piniginės laikraščiai dovanos-aukos. Žinoma, tada laikraščio auramai skaitytojais neklojo šimtinių, daug skaitytojų dar tebeaugino savo vaikus, leido juos į mokslą, uždabariai irgi buvo ne tokie, kaip dabar. Sensacija buvo, kad laikraščio jubiliejų čikagiečiai Mikas ir Ona Mockai pasveikino su 25 doleriais. Su dvidešimtimis sveikino U. Andriulienė, H. Strumskienė... Nebuvo nė vieno sveikinimo, kad jo nebūtų lydėjęs sunkiai žmogaus uždirbtas doleris. Laikraščiai tai buvo didelė parama, kai jis ėjo lietuvių darbininkų centais, jų aukomis.

Dabar "Vilnis" nebeišina kasdien, eina tik kas antra savaitė, kolektyvas sumazėjęs iki minimumo, skaitytojų ir rėmėjų eilės sutrumpėjusios. Palyginus, kokia dolerio perkamoji vertė buvo tada ir kokia dabar, laikraščiai gyvuoti išlaidos nė truputį nesumažėjusios, o gal dar didesnės. Tačiau nežiūrint kiek beliko skaitytojų bei rėmėjų, laikraštis gyvuoja, tebeneša apšvietos, kultūros, teisinės informacijos bei pažangių idėjų vėliavą, kurią laikraščiai įteikė prieš daug metų laikraščio įkūrėjai. Laikraštis eina ir gyvuoja todėl, kad dar yra nuoširdžių veteranų skaitytojų nuo anų senų laikų. Laikraštis eina todėl, kad pažangieji Amerikos lietuviai daugiau ar mažiau išauklėjo čia gimusio ir augusio dorą jaunimo, skaitančio "Vilnį" ir mylinčio ją taip, kaip mylėjo jų tėvai. Laikraštis eina ir gyvuoja todėl, kad turi ne vieną šimtinių mėcenatą ir daug skaitytojų, laikraštį remiančių didesniais ar mažesniais sumomis.

Todėl nė kiek nenuostabu, kad netrukus, birželio 9 dieną, "Vilnis" minės savo 65-ąsias metines. Nors šis jubiliejus nebus toks gausus, koks buvo minint 20-ąsias metines, bet bus lygiai toks didingas ir džiaugsmą keliantis laikraščio skaitytojams, rėmėjams ir jo darbuotojams. J. Žaliukas

Vilnia, 1985 birželio 6

LEONAS PRŪSEIKA LIETUVOJE

Su kuriuo tik "Vilnius" skaitytoju susitiksi, jaunu ar senu, visi atsimena ilgametį laikraščio redaktorių Leoną Prūseiką ir negaili jo adresu gero žodžio. Piktą žodžiu atsimena Leoną Prūseiką "Vilnius" priešai, žino jį ir naujųjų ateivių bosai nacionalistai kaip veikusį čia žymų Amerikos pažangiųjų lietuvių visuomenininką-žurnalistą. Nors L. Prūseika mirė 1961 metų kovo 24 dieną ir nuo to praėjo virš 20 metų, bet jo vardas ir nuveikti visuomeniniai darbai Amerikos lietuviuose tebėra gyvi.

Leonas Prūseika ne tik turėjo aštrią žurnalisto plunksną, ne tik buvo gamtos apdovanotas retoriko ir organizatoriaus talentu, bet buvo ir nepaprasto, nepasikartojančio būdo žmogus. Jis tiko senų ir jaunų, moterų ir vyrų kompani-

joje, turėjo apie ką pasižnekėti su senu, suaugusiu, paaugliu bei vaiku. Susitikęs pažįstamą nepraeidavo pro šalį nepakalbėjęs, nepaguodęs ar paskatinęs. Laikraščio finansinių vajų metu beveik nebūdavo žmogaus, kad per jį nepaukotų penkinės, dešimkės ir didesnės sumos. Lankydamas ligos ištikčius savo pažįstamus, dalyvau-davo pažįstamų laidotuviuose, dažnai sakydavo prie karsto atsisveikinimo kalbą. Nepamiršdavo gimtadienių bei vardinių progą pasveikinti savo bičiulių ir vis su dovanėle, kad ir menkute. Mylėjo ir mėjo jį žmonės, visų buvo respektuojamas, netgi ir jo idėjos priešai su juo skaitydavosi kaip su kietu ir nepalenkiamu savo įsitikinimuose žmogumi.

L. Prūseikos palaikai palaidoti Čikagos Lietuvių Tautinėse kapinėse, kuriose prieš daug metų anksčiau jis ne kartą per kapų puošimo iškilmes yra pasakęs mitinge pagrindinę kalbą. Gulį jis kape po Tarybų Lietuvos nusipelnusio skulptoriaus J. Bogdano sukurtu antkapiu. Dažnai kapinėse esti žmonių, ypač vasaros metų sekmadieniais. Atvykę į kapines pasivaikščioti buvę L. Prūseikos pažįstami nepraeiina pro šalį nesustoję prie kapo, pagarbiai nulenkia galvą L. Prūseikos atminimui.

Leonas Prūseika gyvas ir Lietuvos žmonių mintyse, nors jis Lietuvą aplėdo 1911 metais ir niekad nebuvo nuvykęs savo gimtinės aplankyti. Plačiai ten jo vardas žinomas Tarybų Lietuvos kultūrininkams, plunksnos darbininkams, simtams ir tūkstančiams žmonių, skaitusiems jo Lietuvoje išleistas daugtūkstantiniais tiražais knygas "Atsiminimai ir Dabartis" (1960), "Publiscistika" (1965) bei visą eilę Amerikoje leistų. Ypač L. Prūseika gyvas Kybartų-Virbalio apylinkės, Daugėlaičių kaimo Šilupės kolūkio žmonių mintyse.

Netoli Vokietijos (Kaliningrado srities) sienos Kybartų miestas puikuoja jasi Leono Prūseikos vardo kultūros rūmais, stovinčiais L. Prūseikos vardu pavadintoje gatvėje. Rūmų pirmutiniame aukšte tarp kitko yra didelė 450 vietų salė. Priešakinėje salės sienoje kaba didelis L. Prūseikos paveikslas. Iš paveikslo rėmų L. Prūseika žiūri į susirinkusią salėje publiką, kai Vilnia, 1985 birželio 6

čia vyksta miesto saviveiklininkų bei iš sostinės Vilniaus atvykusių artistų koncertai, spektakliai. O jų esti beveik kas savaitgaliais, nes vien tik rūmuose veikia net 18 meno saviveiklos ratelių, pūčiamųjų orkestras per 70 žmonių. Kybartiečiai šiuose rūmuose, be koncertų ir spektaklių, mini šventes, dažnai praleidžia laisvalaikius. Leonas Prūseika iš pakabinto ant sienos paveikslo rėmų tarytum dairosi, stebi ir džiaugiasi savo žemiečių laime ir jų šaunumu.

Antrame kultūros rūmų aukšte yra didžiulė biblioteka, turinti virš 50 tūkstančių knygų, jų tarpe yra ir L. Prūseikos parašytų bei verstų iš kitų kalbų kolekcija, kurią bibliotekai dovanojo velionio Prūseikos bičiuliai detroitiečiai Mikas Masys ir jo dukra Stefanija.



L. Prūseika „Vilnyje“ praleido paskutiniuosius 25 savo gyvenimo metus.

Arba nueikime į Kybartų apylinkės liaudies deputatų tarybos vykdomąjį komitetą. Ant aukštos lygios koridoriaus sienos didžiulės raidės skelbia: "Daugėlaičių kaime yra pažangaus Amerikos lietuvių veikėjo Vabalio-Prūseikos tėviškė". Didžiuojasi miesto ir apylinkės valdžia savo tėvynainiu L. Prūseika.

Arba staptelkime prie Kybartų prisiglaudusiam Virbalio miestelyje, kur L. Prūseika prieš labai daug metų "narodnoje" susipažino su abėcėlės raidėmis. Senas mūrinis mokyklos namas tebestovi, viduje tebevyksta mokykla, tik nebe "narodna". Lauke mokyklos sienoje spindi L. Prūseikai skirta memorialinė lenta. Paklausk iš mokyklos išbėgusį į kiemą bilė vaikūtį, ar žinai, kas buvo Prūseika? Jis tuoj kaip mat tau pasakys:

— Žinau. Albertas Vabalas. O Prūseika kodėl? Gal kad prie Prūsijos gyveno. Buvo ištremtas, pas-kui pabėgęs, perėjo į Prūsiją, o iš ten — į Ameriką.

Žinoma, vaikutis truputį suklydo. Leonas Vabalas Prūseikos pavarde pasivadino pagerbimui savo pamotės iš Prūseikų Prūseikaitės, kurią jis nuo kūdikystės mylėjo kaip savo tikrą motiną ir dažnai ją prisimindavo netgi sulaukęs senatvės.

Pokario metais, kai Lietuvoje pradėjo organizuotis kolūkiai, Daugėlaičių kaimo, kuriame L. Prūseika gimė ir augo, žemdirbiai susiorganizavo į Šilupės kolūkį. Kolūkiui atsistojus ant kojų, su-tvirtėjus kaip reikiant, kolūkiečiai pradėjo keltis į centrinę kolūkio gyvenvietę, statyti gyvenamuosius namus. Ilgai netruko ir Daugėlaičių kaimo laukuose beliko

"Vilnius" 65-mečiui

Pirmosiose pažangos kovotojų gretose

(Sutrumpintas iš Vilniaus "Vakarinių Naujienų")

JAV pažangiųjų lietuvių laikraštis "Vilnis" pažymi 65-metį. Tai žymus įvykis lietuvių darbo žmonių kovos istorijoje. Pirmasis savaitraščio "Vilnius" numeris pasirodė 1920 m. balandžio 8 dieną Čikagoje. Tų pačių metų rugsėjo mėnesį laikraštis pradėjo eiti du kartus per savaitę, o vėliau jis virto dienraščiu.

Pirmieji "Vilnius" žingsniai buvo ypač sunkūs. Laikraštis pradėjo eiti JAV valstybės prokuroro M. Palmerio persekiojimų metais. JAV buržuazijai, išsigandusiai kylančio darbininkų judėjimo ir Spalio revoliucijos, kiekviename žingsnyje ėmė vaidintis "raudonieji". Į reaccionierių chorą įsijungė ir reacinės lietuvių emigracijos spauda, tarp jų buvę lietuvių socialistų laikraščiai — "Naujienos" ir "Keleivis". Bet teroro kampanija neįbaugino atkakliausių pažangiųjų. Ilgus metus "Vilnius" redakcijoje dirbo Vincas Andrusis, Jonas Gasiūnas, 1922-1923 metais — Rejus Mizara. Lietuvos darbininkų veikėjai taip pat rėmė "Vilnį". 1920 metų liepos 27 dieną apie jos pasirodymą pranešė V. Kapsuko ir Z. Anaricčio Vilniuje redaguojamas "Kamunistas". Lietuvos darbininkų organizacijos, jų darbuo-

tojai siuntinėjo "Vilniai" straipsnius, rėmė moraliai. Beveik po 40 metų "Vilnius" redaktoriams dirbo Leonas Prūseika ir Leonas Jonikas, 16 metų — Fredas Abekas (Motiejus Akelaitis). Ryškius pėdsakus "Vilnyje" paliko redaktoriai Antanas Bimba, Juozas Sakalas, Pijus Krakaitis, Henrikas Jagminas-Bertulis, Vaclovas Senkevičius ir dabartinis redaktorius — Stasys Jokubka.

Reaccionieriai nesiliovė puolę "Vilnius", kaip ir "Laisvės", per visą jų gyvenimo laiką. Buržuazinė Lietuvos spaudoje buvo skelbiamos įvairios prasimanytos žinios, prieš laikraščio redakciją siundoma Amerikos administracija. Trečiojo dešimtmečio pabaigoje religiniai fanatikai užpuolė redakcijos patalpas. Ypač stengėsi sužlugdyti "Vilnį" pokario metais atplūdusi reaccioninkų banga. "Antai 1950 m. kovo 19 d. — rašo A. Petrika savo knygoje "Lietuvių literatūros draugija, ir pažangieji Amerikos lietuviai", — Klyvelande buvo suruoštas Lietuvių literatūros draugijos banketas, kurį užpuolė hitlerinio tipo lietuviai. Einantį į salę A. Bimbą tie sužvėrėję girti gaivalai puolė ir apmušė".

1951 m. liepos 2 d., kaip rašė A. Petrika, "Čikagoje baltieji chuliganai užpuolė gatvę einantį "Vilnius" redaktorių L. Prūseiką ir skaudžiai sumušė. Užpultasis nuvežtas ligoninėn. Tuo pačiu metu tie niekšai užpuolė kitą to paties laikraščio redaktorių L. Joniką bei jo namus (išdaužė langus). Ne kartą buvo daužomi ir dabartinio ilgamečio "Vilnius" redaktorius S. J. Jokubkos namų langai.

Pagrindinė reaccioninkų nepasitenkinimo priežastis yra ta, kad "Vilnis" ištikimai gina darbo žmonių reikalus, kovoja prieš reaccionijos puolimus. Laikraštis visuomet buvo aktyvus darbininkų, kovojančių už geresnes darbo sąlygas, už profsąjungų teises, gynėjas, stojo streikų dalyvių, bedarbių demonstracijų pusėje, rėmė negrų teises, "Vilnis" smerkė Ispanijos fašistus, pakėlusius maištą prieš Respublikinę Ispanijos vyriausybę. Redakcijos darbuotojai Juozas Sakalas ir Juozas Nedvaras kovojo Ispanijos respublikonų gretose. "Vilnis" palaikė ir tebe palaiko glaudžius ryšius su Lietuva. Buržuazijos valdymo metais rėmė darbininkų ir valstiečių kovą prieš išnaudotojus. "Vilnius" redaktorius Fredas Abekas 1935 m. vadovavo pažangiųjų Amerikos lietuvių delegacijai pasaulio lietuvių kongrese Kaune, kėlė kongreso posėdžiuose nusikalstamus fašistų darbus. Laikraštis sveikino Lietuvos liaudį, 1940 m. pasirinkusią socializmo kelią, smerkė buržuazinių nacionalistų nusikaltimus.

Sunkų, tačiau garbingą kelią nuėjo šis pažangiųjų Amerikos lietuvių laikraštis.

S. J. Jokubka

Virgilijus Liauška

TAI BŪTINA ŽINOTI

Kaip tvarkyti palikimus

Lietuviškos emigracijos spaudoje gana dažnai keliamas klausimas dėl palikimo. Klausimas aktualus, nes visi vyresniosios kartos tautiečiai, dėl įvairių priežasčių emigravę iš Lietuvos, kartu su ja paliko tėvynėje savo brolius ir seseris, o kai kurie — žmonas ir vaikus. Gyvendami kapitalistinėse šalyse, jie kaupė savo praktiškai uždirbtą pinigą, nes be santaupų ir kapitalo ten gyventi negalima.

Bet laiko tėkmė gyvenime nesulaikoma: jau daugeliui vyresniosios kartos tautiečių teko atsišveikinti su gyvenimu žemėje, o prieš mirtį — būtina pagalvoti kaip gyvenantiems Lietuvoje giminėms palikti savo sukauptą kapitalą, t.y. palikimą.

Vadinamieji "vaduotojai" ir jų organizacijos, visokiausiais būdais stengiasi užgrobti mirusiųjų tautiečių paliktą kapitalą. Savo spaudoje jie skleidžia melagingus gandus, kad didžiąją palikimų dalį, neva, pasisavina Tarybų valdžia, o tik mažąją dalį atiduoda mirusiojo tautiečio giminėms. Net pataria palikimą paversti daiktais ir juos siūsti į Lietuvą mirusiojo giminėms. Apie tokių "dovanų" siuntimo beprasmiškumą ir faktišką įpėdinio apiplėšimą, aš jau rašiau praeitą kartą.

Kiekvienas tautietis turi žinoti, kad jis savo testamentu gali palikti palikimą savo giminėms Lietuvoje, ir kad giminės tą palikimą gaus pilnai. Iš to palikimo bus išskaičiuota tik suma, reikalinga tos šalies, kurioje gyvena miręs tautietis, advokatų paslaugoms ir bylos išlaidoms apmokėti.

Mirusių tautiečių testamentų vykdytojai ir palikimų administratoriai, kai jie žino įpėdinių, gyvenančių Lietuvoje, adresus, privalo palikimo sumą pervesti jų vardu bankų-kanalais, arba jiems asmeniškai išsiųsti banko čekius, išrašytus įpėdinių vardu tai sumai, kuri tiems įpėdiniams priklauso. Kartu su tuo įpėdiniams reikia išsiųsti testamentą kopiją ir turto administratoriaus arba egzekutoriaus sudarytą palikimo padalinimo giminėms atskaitą, patvirtintą paveldėjimo teismo, arba to teismo nutarimą apie turto paskirstymą įpėdiniams. Bet jeigu testamentą vykdytojai ir paliki-

mų administratoriai nežino tikslų įpėdinių adresų, reikia visus tuos dokumentus persiųsti "Injurkolegijai", kurios adresas: Vilnius, J. Janonio g-vė Nr. 4.

"Injurkolegija" yra juridinė įstaiga, kuri rūpinasi užsienyje mirusių tautiečių testamentu, kiek jis liečia Lietuvos piliečius, vykdytu. "Injurkolegija" palaiko ryšius su užsienio teisininkais, draudimo firmomis, bankais, susirašinėja su testamentų vykdytojais ir turto administratoriais užsienyje. Todėl visais neaiškiais testamentu, kiek jis liečia giminės, gyvenančias Lietuvoje, arba ir kitais juridiniais klausimais, patariu kreiptis į "Injurkolegiją" Vilniuje, kur visiems padeda reikalus teisingai juridškai tvarkyti, nurodo užsienio advokatus, su kuriais ji palaiko ryšį ir kurie gali teisingai ir greitai sutvarkyti palikimų reikalus.

Įprastai, gyvenantys Lietuvoje, gavę palikimą užsienio valiuta, gali tą palikimą paimti iš banko, atitinkamai perskaičiavus užsienio valiutos vertę rubliais. Bet naudingiausia gautą palikimą užsienio valiuta, banke pakeisti į vadinamus "užsienio prekybos čekius". Kodėl? Ogi todėl, kad tada palikimo paveldėtojas, t.y. įpėdinis, už vieną dolerį gauna tris su puse rublio vertės čekį. Už tuos čekius jis gali pirkti ką tik nori. Pavyzdžiui, automašinę jis gali nupirkti už 15.000 rublių čekiais, kas sudaro mažiau negu penkis tūkst. dolerių.

Visi atsiskaitymai už mirusio užsienyje tautiečio palikimą, skirtą įpėdiniui Lietuvoje, paprastai cina per mūsų Vilniaus "Injurkolegiją".

Be palikimo reikalų, būna, kad tautiečiui, gyvenančiam užsienyje, reikia padėti Lietuvoje palikuosiams nedarbingiems tėvams, žmonai arba vaikui. Tėkiu atveju jis juridškai gali sutvarkyti alimentų jiems siuntimą į Lietuvą. Kaip tą sutvarkyti, reikia kreiptis į "Injurkolegiją", kuri visada padeda sutvarkyti ir alimentų reikalą. Alimentų suma Lietuvoje gaunama taip pat, kaip ir palikimo suma, skaičiuojant 3,5 rublio už vieną dolerį.

P. Petronis

Prancūzijos ministras apie "žvaigždžių karą"

Suomijos sostinėje išplatinta Prancūzijos užsienio reikalų ministro R. Dioma spaudos konferencijos Helsinkyje oficiali stenograma. Ministras buvo paprašytas pakomentuoti Reagano "žvaigždžių karą" programą. Atsakydamas į šį klausimą, R. Diomas pažymėjo: Prancūzija mano, jog puolamųjų pajėgų pusiausvyra pasaulyje garantuoja saugumą. Taip buvo nuo labai senų laikų. Amerikos iniciatyvos, pavadintos "strategine gynybine iniciatyva", tikslas — pakeisti šią doktriną. Mes esame parėiškę, jog kosmoso naudojimas pagal Amerikos planą yra iš esmės superinklavimas.

Prancūzijos doktrina grindžiama puolamųjų pajėgų pusiausvyra ir yra tokia: reikia iki maksimaliai žemo lygio sumažinti šias puolamąsias, ir ypač branduolines pajėgas. O Amerikos planas veda į superinklavimąsi, kuriuo taptų kosmoso militarizavimas, taigi didina riziką ir pavojų. Jis neatitinka siekimo garantuoti saugumą.

Mes, beje, konstatuojame, jog ir patys amerikiečiai, pradėdami realizuoti tyrimų programą, kuriai jiems teks, pasak jų pačių, išleisti 25 milijonus dolerių, tuo pat metu skiria iš savo biudžeto labai daug lėšų branduoliniams pajėgoms modernizuoti. Tai — geriausias įrodymas, jog Amerikos

KAI NĖRA ARGUMENTŲ

Sumišimą ir pyktį reacininkų stovykloje sukėlė vienas Amerikos angliškose mokyklose vartojamas vadovėlis. Juozas Kojelis ta proga atspausdino "Tėviškės žibučiucė" straipsnį, pavadintą "Apie tai dar nesapnavome". Apie ką dar nesapnavo lietuviai reacininkai? Autorius pateikia keletą to vadovėlio vietų: "Nuo 1959 metų JAV ir Sovietų Sąjunga pasirašė 14 ginklų kontrolės susitarimų ir nė vieno iš jų iki šiol nepažeidė Sovietų Sąjunga". Dar viena citata, sukėlusį autoriaus pyktį: "Laisvojo pasaulio" karinė gynyba pirmiausia tarnauja apsaugoti Amerikos ekonominius interesus, o ne laisvei ir žmogaus teisėms".

Šios citatos paimtos, J. Kojelio žodžiais tariant, "ne iš leidinio, vartojamo Sovietų Sąjungoje, Kubos ir Nikaragvos mokyklose, bet iš Notre Dame katalikų seselių vicnuolijos vedamos mokyklos vadovėlio Amerikoje". Na ir kas? — paklaus blaiviai mąstantis skaitytojas. — Ar kam dar paslaptis, kad tikrovėje taip ir yra, kaip rašoma vadovėlyje? Tarybų Sąjunga nuo pirmųjų susikūrimo metų laikosi savo tarptautinių sutarčių, nuosekliai kovoja už taiką. Šito nepasakysi apie Ameriką. Iš naujesnių jos politinio lengvabūdiškumo pavyzdžių — R. Reagano Jaltos susitarimų "nauja interpretacija"... Vadovėlyje dar taip rašoma: "Krikščionybė gali išsilaikyti ir komunizmui užvaldžius, bet ji neturi jokių galimybių išlikti, žemę sunaikinus atominiais ginklais". Ir iš tikrųjų, nei Tarybų Sąjungoje, nei kitose socialistinėse valstybėse nėra pagrindinės bažnyčios, tikintieji naudojami vienodomis teisėmis su ateistais. Tuo tarpu atominės katastrofos grėsmė kybo virš visų planetos žmonių. Jeigu būtų kitaip, tai nematytytume šiandien vienoje gretoje taikos šalininkų demonstracijose ir tikinčiųjų, ir ateistų, ir apskri-

iniciatyva nebūtina likviduos branduolines pajėgas. Šiaip ar taip, šito tikrai nebus padaryta per artimuosius 15-20 metų. Todėl tokios superinklavimosi rizikos, taigi, pavojaus, akivaizdoje, netikėjimo šio plano sėkme prie klasikinės doktrinos, kurios esmė tokia: geriau išsaugoti jėgų pusiausvyrą, sumažinus jas iki maksimaliai įmanomo lygio.

Beje, mes konstatuojame, kad po trumpų svyravimų taip samprotauja ir tokia šalis kaip Anglija, kurios padėtis yra panaši į Prancūzijos padėtį, arba tokia šalis, kaip Vakarų Vokietija, kurios padėtis kitokia, nes ji neturi branduolinio ginklo. Iš jų samprotavimų mes darome išvadą: reikia stengtis bet kuria kaina nutraukti šį superinklavimąsi, kol dar ne vėlu. Kol kas, tiesa, šitai liestų tyrimų etapą. Bet juk mes neturime ypatingų iliuzijų. Argi sveika liaudies išmintis mums nesako, kad pažangos negalima sustabdyti? Ir šiaip ar taip reikia siekti, kad bet kuria kaina tai būtų padaryta perėjimo nuo tyrimų prie jų rezultatų realizavimo momentu. Todėl tokios svarbios yra Ženevos derybos ir taip labai jomis visi domisi — ir vieni, ir kiti.

tai taikos sąjūdis pasaulyje neturėtų tokio masto, koks jam yra būdingas dabar. Tačiau, kas aišku net vaikui, tas painu ir neįtikėtina J. Kojeliui. Vadovėlio autorius jis net kaltina faktų klastojimu, nes pikčiausiais diktatoriais ten pavadinti Pietų Korėjos, Čilės, Haičio vadovai. O kaip gi kitaip pavadinti, pavyzdžiui, Čilės diktatorių A. Pinočeta, užgrobusį valdžią grubiausia jėga? Matyt, čia kitos priežastys turi reikšmės — Čilės diktatorių ir kitus panašius į valdžią faktiškai pasodino Amerika, todėl J. Kojeliui yra prestižo reikalas iškoneveikti vadovėlio autorius. Tikrai visa bėda, kad nėra argumentų savo nuomonei paremti ir "suklastotiems" faktams atitaisyti. Neturi jų ne vienas J. Kojelis, bet ir visa reacininkų spauda, nes tokių faktų paprasčiausiai nėra.

J. Šakinis

ŠIS TAS APIE ETIOPIJĄ

Socialistinė Etiopija yra šiaurės Rytų Afrikoje. Teritorija — 1 milijonas 221 tūkstantis 9 kvadratiniai kilometrai. Gyventojų — 12,3 milijono žmonių (1982 m.). Sostinė — Adis Abeba su 1,4 milijonu gyventojų (1982 m.). Administracinis suskirstymas — keturiolika provincijų.

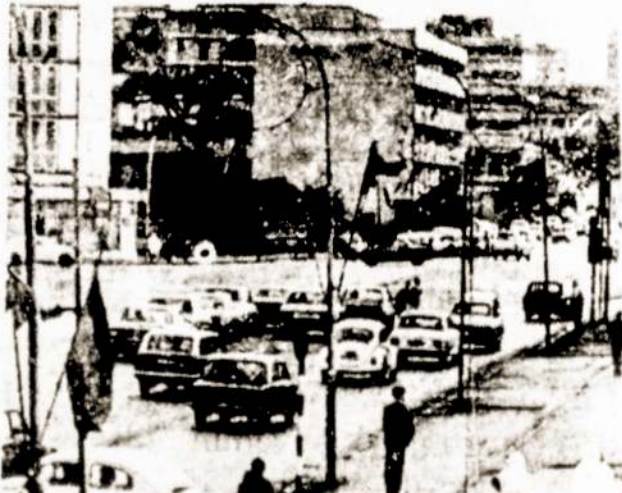
Oficiali kalba — amharų.

Piniginis vienetas — byras.

Nacionalinės šventės — balandžio 6-oji — Pergalės diena (1941 metų balandžio 6 dieną Etiopijos patriotai kaudamiesi įžengė į Adis Abebą, nutraukdami fašistinės Italijos kariuomenės okupaciją Etiopijoje), rugsėjo 12-oji — Revoliucijos diena (1974 m.).

Diplomatiniai santykiai su Tarybų Sąjunga užmegzti 1943 metų balandžio 21 dieną.

Etiopija — viena seniausių pasaulio valstybių, susidarė XIII amžiuje. 1935 metais ją okupavo Italija. Didvyriška Etiopijos liaudies išsivadavimo kova baigėsi šalies išvadavimu 1941 metais.



Nuotraukoje: Adis Abeba

1974 metų vasario mėnesį šalyje prasidėjo antifederalinė nacionalinė-demokratinė revoliucija. 1974 metų rugsėjo 12 dieną buvo nuverstas imperatorius Hailė Selasiss I, išbuves soste nuo 1930 metų, nutrauktas 1955 metų konstitucijos galiojimas, paleistas parlamentas ir vyriausybė. Visą valdžią perėmė laikinoji karinė administracinė taryba (LKAT). 1975 m. kovo mėnesį LKAT panaikino monarchiją.

LKAT yra aukščiausias valstybinis valdžios organas. Ji nustato šalies užsienio ir vidaus politiką. Savo veikloje LKAT vadovaujasi marksizmo-leninizmo principais.

Vilnius, 1985 birželio 6

Mano paveikslai - tai mano gyvenimas



Nuotraukoje: TSRS liaudies dailininkas Antanas Gudaitis (A. Kunčiaus nuotr.)

Šiuos žodžius per spaudos konferenciją žurnalistams pasakė lietuvių tapybos meistras, profesorius Antanas Gudaitis. Beveik per šešis dešimtmečius sukurtą daugiau kaip pusantro tūkstančio darbų. Ir iš tiesų, kiekvienas jų — tai lyg naujas gyvenimo žingsnis, primenantis patirtus įspūdžius, sukurtus draugus, išgyventas emocijas. Ir mokytojus primena. Besimokant Kauno meno mokykloje, Antanui Gudaičiui dėstė puikus dailininkas, pedantiškas ir griežtas pedagogas — Jonas Šileika. Jis reikalavo, kad kiekviena piešinio detalė būtų rūpestingai tiksliai, teisingai nupiešta. O štai kitas jo mokytojas — Vladas Didžiokas skatino improvizaciją.

Neišdildomus pėdsakus dailininko meninėje mąstysenoje paliko pasaulinės klasikos šedevrai, sukaupti Luvre. 1929 metais išvažiavęs į Paryžių, jis studijavo tapybą, scenografiją, piešimą, bet, kaip pats prisimena, daugiausia jam naudos davė ne Prancūzijos sostinės dailės pedagogai, o... muziejai. Prie pasaulio tapybos šedevrų jis praleisdavo daugiausia valandų, mokėsi iš Rembrandto, iš Leonardo da Vinčio...

1929 metais datuojama dailininko A. Gudaičio teminė figūrinė kompozicija "Darbas". Tai pirmasis lietuvių tapybos istorijoje pavikslas, skirtas proletarinei temai, išaukštinantis paprastus darbo žmones, jų triušą.

Domėdamasis paprastų žmonių gyvenimu, nuo pat pirmųjų kūrybos žingsnių dailininkas didžiulį dėmesį skyrė ir liaudies meninei kūrybai. Ji, toji kūryba, kaip yra pasakęs pats Antanas Gudaitis, išmokė siekti maksimalaus paprastumo.

Antano Gudaičio kūrinių kolekcijoje yra ne vienas paveikslas, vaizduojantis Beržorą. Jie primena Vilnią, 1985 birželio 6

na 1939-uosius metus, įspūdingą kelionę į šį Žemaitijos kaimelį, kuriame drauge su dailininku Viktoru Vizgirda buvo šauniai padirbėta. ("Koks tai tapybiškas kaimas, kiek jame liaudies meno!", sakė tada V. Vizgirda).

Nuostabi Lietuvos gamta, darbštūs žmonės, liaudies kūryba ir pasauliniai tapybos šedevrai — štai tie tikrieji, tie didieji Antano Gudaičio mokytojai. Ir šiandien, sulaukęs 80-ties metų, pelnęs didžiulį pripažinimą (A. Gudaičiui suteiktas TSRS liaudies dailininko vardas), jis vis dar iš jų mokosi.

...Nuo 1939-ųjų metų Antanas Gudaitis gyvena Tarybų Lietuvos sostinėje. Ir daugelis vilniečių jau iš tolo atpažįsta jo eiseną, jo tiesią, orią povyžą kurioje nors senamiėsčio gatvelėje, netoli Dailės instituto. Šioje aukštojoje mokykloje jis ilgai profesoriavo ir dabar vis aplanko jaunimą. Dailininką galima dažnai sutikti ir Filharmonijos salėje, sukauptai besiklausantį simfoninės ar kamerinės muzikos. O kai pažiūri lietuvišką dokumentinį filmą "Paveikslas", kuris sukurtas pagrindinai A. Gudaičio kūrybinėje dirbtuvėje, jautiesi tarsi prasiskverbęs į dailininko dvasinio pasaulio gelmes. Paprastai ir nuoširdžiai jis kalba iš ekrano apie savo darbą, apie savo paveikslus, apie savo meninius siekius. Ir vėl lauki parodos, lauki progos pamatyti jo paveikslus, jo moteris, jo paukščius, jo arklius — visą nuostabią, dinamišką, paprastą ir kartu šventišką dailininko spalvų ir formų pasaulį.

Vida Petrauskaitė

Visiems patogiau

KEDAINIAL Kėdainių - Jonavos plentas palyginti neplatus, o transporto srautas vis intensyvėja. Neseniai gyviausia šio plento dalis — nuo Kėdainių iki Nociūnų — tarsi praplėtė: autokelių eks-

Lietuviškoji enciklopedijos piramidė

Pasirodė dvyliktasis "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" tomas. Užbaigtas didelis aštuonerių metų darbas — pirmasis tomas pasirodė 1976 m. Ne juokas — 72,000 straipsnių, 20,000 iliustracijų, 743 žemėlapiai! Vos sutilpo viskas į 12 storų tomų. Užtat dabar guli ant stalo ranka pasiekiamas visas pasaulis, aprašytas lietuvių kalba, — visos epochos, visos šalys, mokslai ir menai, viskas — nuo atomo branduolio iki begalinių Visatos gelmių. Ir savaime aišku, enciklopedijoje nepašyktėta vietos pačiai Lietuvai.

"Lietuviškąją tarybinę enciklopediją" leido ne viena tam tikslui sudaryta redakcija. Enciklopedijai straipsnius rašė 1750 autorių, juos skaitė ir taisė 562 moksliniai konsultantai, principinius enciklopedijos redagavimo klausimus padėjo spresti 54 mokslinės redakcinės tarybos nariai. Į šį didžiulį neįtikinamą Vyriausiosios enciklopedijų redakcijos aktyvą įeina žymiausi Tarybų Lietuvos mokslininkai, valstybės veikėjai, kultūros darbuotojai, gamybininkai. Rašė autoriai ir iš kitų tarybinių respublikų, ir iš užsienio — jiems geriau žinoti savo kraštą. Visus enciklopedijos tomas daugiaspalviu ofsetu atspausdino

K. Poželos spaustuvė Kaune.

Taigi dvylikos tomų lietuviškosios enciklopedijos piramidė pastatyta. Kas toliau? Kol buvo leidžiama ši enciklopedija, per tuos metus pasaulyje daug kas pasikeitė, paseno statistikos duomenys, atsirado naujų dalykų ir t. t. Todėl seniau išėjusioms enciklopedijos tomams "atjauninti" buvo nutarta išleisti papildymų tomą. Jame bus ne tik panaujinta ir papildyta informacija, esanti jau išspausdintuose enciklopedijos straipsniuose, bet ir įdėta daug visai naujų. Papildymų tomas turėtų pasirodyti šių metų pirmajame pusmetyje.

Kaip pasakoja Vyriausiosios enciklopedijų redakcijos vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas V. Kvietkauskas, jau redaguojamas naujas regioninės (lituanistinės) enciklopedijos leidimas — "Tarybų Lietuvos enciklopedija". Jis bus smarkiai atnaujintas palyginti su anksčiau išėjusiu Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos tritomiu, gerokai išplėsta jo tematika. L.

Su mintimi apie žmogų ir Lietuvą

"Vagos" leidykla Vilniuje išleido naują Lietuvos TSR liaudies poeto Justino Marcinkevičiaus eilėraščių knygą "Vienintelė žemė". Tai filosofinė lyrika, žmogaus situacijos, jo pašaukimo poetiniai apmąstymai. Autoriaus tikslas — padėti žmogui geriau pažinti save, įkvėpti jį gėriui ir meilei.

Spausdinamą vieną eilėraščių iš naujos Just. Marcinkevičiaus knygos. Tas eilėrašties naujo karo pavojaus valandą skamba kaip nepermaldaujamas žmogaus šauksmas ir nenugalimas tikėjimas: gyventi!

AMZIAUS PABAIGA

Spygliuota viela vainikuota,
išraižyta apkasais,
atleikia žemė, atleikia
su mumis, su visais.

Surūdijus visatos rožė,
dangaus atvira žaizda,
širdį ir gerklę plėšianti
tautų priešmirtinė rauda.

Krūpčioja, dreba, virpa
tas lašas ties bedugne...

Kaip kumštį iškeliam žmogų,
šaukiantį: ne!

Tiek amžių, o dieve, šaukta
dangui, žemei ir sau!
Gyvenimas — ne gyvenimas: kal-
šauksmo baisaus. [nas

Kančios ir smurto Pompėja
po osvencimų pelenais.
Tamsėja, žmogau, tamsėja
kur tu gyvenai.

Kur siautėjo tavo pyktis,
melas, baimė, jėga.
Išlikti, šnibždi, išlikti:
nejau — pabaiga?

Zaliuoja, o gal jau merdi,
palinkęs ties bedugne,
didysis Gyvybės medis?

Sakykit, kad ne.



Lietuviškos staklės

Labai tiksliai metalo pjovimo staklės pradėjo daryti Vilniaus "Komunaro" gamykla. Naujųjų jos produkciją vienos iš pirmųjų nusipirko Japonijos ir Šveicarijos automobilių bei medicinos prietaisų gamybos firmos. O juk šios šalys pačios nuo seno visame pasaulyje garsėja tikslųjų staklių pramone.

Nemažai įrengimų, pagamintų Tarybų Lietuvoje, taip pat perka Švedija, Prancūzija, Italija — iš viso daugiau kaip pusė šimto Europos, Azijos, Amerikos šalių. Lietuvos staklės laimėjo dešimt aukso medalių, gavo daug kitų apdovanojimų tarptautinėse mugėse, vykusiose Vokietijos Demokratinėje Respublikoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, pasaulinėse parodose Japonijoje ir Kanadoje.

Dabar sunku ir patikėti, kad prieš 40 metų respublikoje staklių negamino nė viena įmonė. Tokia "padėtis" buvo paveldėta iš buržuazinės Lietuvos — praktiškai visus metalo apdirbimo įrengimus ji įsigydavo užsienyje.

Ir "Komunare" pirmaisiais pokario metais apie stakles nebuvo galvojama. Nedidelis kolektyvas gamino padargus nuniokotam žemės ūkiui. Pati įmonė tada "Arklis" dar vadinosi. Tačiau respublikoje vienas po kito buvo atstatomi sugriauti fabrikai, kilo naujos gamyklos. Joms reikėjo gerų staklių. Dalį jų buvo numatyta gaminti "Komunare". Gamyklos kolektyvui teko spręsti sudėtingą uždavinį — trūko specialių įrengimų, žaliavų, kvalifikuotų darbininkų.

— Be broliškų tarybinių respublikų paramos tikrai nebūtume išsivertę, — sako gamyklos vyriausias inžinierius Gintas Naginskas. — Štai iš Rusijos Federacijos, Ukrainos į Vilnių riedėjo vagonai su naujausiomis mašinomis, metalu. Mūsų įmonės inžinieriai, technikai, darbininkai mokėsi Maskvos, Gorkio, Saratovo gamyklose. Jų specialistai padėjo pagaminti pirmąsias stakles. Dar ir dabar jos užima garbingiausią vietą įmonės muziejuje, kiekvienam primindamos didžiulį kelią, kurį per labai trumpą laiką nuėjo mūsų gamyklos kolektyvas.

Trumpa "Komunaro" istorija būdinga visoms Tarybų Lietuvos staklių gamybos įmonėms. Jos dabar veikia Vilniuje, Kaune, Šiauliuose. Pradėjusios nuo paprasčiausių rankinių staklių, jos šiuo metu gamina labai tikslius įrengimus su "elektroniniais smegenimis". Dabar jau į Lietuvą važiuoja mokytis specialistai ir darbininkai iš kitur. Čia jiems tiesiog virtuozinę meistriskumą demonstruoja garbingiausią šalyje — Socialistinio Darbo Didvyrio vardą pelnę darbininkai vilniečiai

Kazimieras Rimkevičius, kaunietis Juozas Sikorskis, daugelis kitų. Jų pagamintos staklės apdoroja įvairiausias detales tokiu tikslumu, kurį nustatyti galima tik specialiais prietaisais. Tokio meistriskumo darbininkai pradeda mokytis dar profesinėse technikos mokyklose. Jas turi dauguma įmonių. Būsimiesiems tekintojams, frezuotojams, šaltkalviams profesijos paslaptis jose perduoda ir K. Rimkevičius, J. Sikorskis.

Patyrimas, kurį sukaupe Tarybų Lietuvos staklių gamintojai, paskatino daugelį užsienio firmų bendradarbiauti. Antai "Komunaras", kartu su Vokietijos Demokratinės Respublikos ir Prancūzijos tikslųjų prietaisų gamintojais dabar išleidžia tokias mašinas, kurias aptarnauja robotai ir pramoniniai manipulatoriai. Beje, ir šie mechaniniai žmogaus pagalbininkai jau daromi Lietuvoje. Kasmet po tūkstantį jų į įvairiausias šalies kampelius, užsienį siunčia Kauno "Prickalo" gamykla.

Gaminti pasaulinius standartus atitinkančias stakles respublikos įmonėms padeda didžiulis būrys mokslininkų: Lietuvoje įsikūrę keli tikslųjų įrengimų projektavimo institutai. Aukštos kvalifikacijos specialistus jiems rengia Vilniaus Vinco Kapsuko universitetas, Kauno Antano Sniečkaus politechnikos institutas.

Vytautas Žemaitis

Ne tik baltas chalatas...

Vilniaus miesto klinikinėje ligoninėje įvyko kasmetinis konkursas profesiniam meistriskumui kelti. Į medicinos teorijos ir praktikos klausimus atsakinėjo visos komandos, tačiau išsamiausiai ir teisingiausiai atsakė 8-osios apylinkės gydytoja Vanda Džiugytė ir medicinos sesuo Janina Žviblienė.

Konkurso dalyvių ir gausių žiūrovų tą dieną laukė maloni staigmena. Ligoninės administracija, profsąjungos komitetas Vilniaus modelių namų dailininkams modeliuotojams užsakė sukurti chalatus bei darbo drabužių modelius ligoninės personalui. Dailininkė modeliuotoja D. Jurginienė sukūrė naujus baltus chalatus gydytojams ir chirurgams, baltai žalių medicinos seserų uniformą: prailgintą švarkelį, kelnes, kepuraitę. Sanitarių, virtuvės darbininkų drabužiai — žalia suknelė su balta apykakle ir rankogaliais, balta prijuostė ir kepuraitė.

Medikų darbo aprangos komplektai pasiūti iš vietiniuose fabrikuose audžiamos medžiagos — drobės su lavsanu.

A. Ramanauskienė



Tarybų Lietuvoje kasmet išauginami vis gausėni javų derliai. Štai ir pernai vidutiniškai iš hektaro prikulta po 28,2 centnerio grūdų, o iš viso jų gauta daugiau kaip 3,4 milijono tonų.

Keliant javų derlingumą, didelį darbą atlieka Lietuvos žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto, įsikūrusio Dotnuvoje, darbuotojai. Jie parengia tobulėnę žemdirbystės sistemą, kuria naujas sėklų beicavimo technologijas, leidžiančias išvengti grūdinių kultūrų ligų, išveda derlingesnes javų veisles.

Nuotraukoje: Žemės ūkio mokslų kandidatas Stasys Leistrumas, išvedęs naują miežių veislę "Aukšiniai-3".

CECHAI BUTUOSE

Gražiausiais lietuvių liaudies raštais padabintas lovatieses, staltieses, rankšluosčius gamina Panevėžio "Tulpės" suvenyrų įmonė. Nemaža jų išauta pagal liaudies meistrės Angelės Aleliūnienės sukurtus pavyzdžius.

Jau dvidešimtus metus — nuo pat pirmosios "Tulpės" įkūrimo dienos — Panevėžio miesto gyventojos A. Aleliūnienės namuose dūzgia audimo staklės. Šeimininkaudama, auklėdama vaikus, didžiąją dienos dalį moteris skiria jaunystėje pamiltai audėjos profesijai. Dešimtys jos sukurtų audinių pavyzdžių laimėjo ne vieną medalį, diplomą respublikinėse ir šalies liaudies meno parodose.

Puikiais gaminiiais garsėja ir namuose dirbančios "Tulpės" audėjos Jadvyga Vainauskaitė, Agota Belozarevičienė, mezgėja Stasė Daščorienė, daugelis kitų.

— Namuose dirbantys žmonės, arba kaip mes juos vadiname namudininkai, dabar sudaro apie penktadalį visų mūsų darbuotojų, — pasakoja Tarybų Lietuvos vietinės pramonės ministro pavaduotojas Vladas Sakalauskas. — Per metus jie padaro produkcijos už keliasde-



240 tūkstančių vienetų viršutinio trikotažo per mėnesį numezga ir pasiuva Šiaulių "Verpeto" fabriko kolektyvas. 70 modelių yra nauji.

Nuotraukoje: Kontrolierė Dangolė Viliūtė ir inžinierė konstruktorė Natalija Guščina demonstruoja naujus modelius.

šimt milijonų rublių, padeda plėsti dirbinių asortimentą.

Namuose paprastai dirba tie žmonės, kurie nenori sėdėti be užsiėmimo, bet dėl vienokių ar kitokių priežasčių negali prisitaikyti prie konvejerių ritmo arba dirbti visą pamainą: pirmiausia — daugia vaikės motinos, invalidai, pensininkai. Nemažai jų yra linkę į liaudies meną, turi atitinkamą gabumą ir patyrimą. Tai labai pravartu meno dirbtinių ir suvenyrų įmonėms. Namudininkai padėjo joms atgavinti tokius liaudies meno verslus, kaip pynimas iš vytelių, meninis mezgimas ir audimas, medžio drožinėjimas.

Ir patiems žmonėms naudinga dirbti namuose. Namudininkų vidutinis uždarbis, kuris tik truputį mažesnis už vidutinį darbininko uždarbį, gerai papildo kiekvienos šeimos biudžetą. Be to, nors ir dirbdami namuose, žmonės yra pilnateisiai didelio darbo kolektyvo nariai. Jiems pagal pageidavimą suteikiamos kasmetinės atostogos, skiriami kelialapiai į poilsio namus, sanatorijas, susirgus išmokamos pašalpos.

Namudininkai aprūpinami viskuo, ko reikia našiam darbui: žaliavomis, pusfabrikačiais, taip pat įrengimais, kuriuos pagal iškvietimus aptarnauja įmonių remonto tarnybos. Specialiuose punktuose, įsteigtuose daugelyje Tarybų Lietuvos rajonų, vietinės pramonės įmonių inžinieriai ir technikai moko namudininkus, konsultuoja juos. Vienoje iš Kauno profesinių technikos mokyklų įsteigta namudininkų rengimo skyrius, kuriame kas vakaras mokosi dešimtys pageidaujančių namuose dirbti žmonių. Jie čia gali ne tik įsigyti specialybę, bet ir patobulinti savo meistriskumą, susipažinti su naujaisiais meninio audimo, mezgimo, siuvinėjimo pasiekimais. Kasmet tik į Tarybų Lietuvos vietinės pramonės įmones priimami keli šimtai namudininkų. O kiek jų dar dirbuojasi lengvojoje pramonėje, buitinio aptarnavimo sistemoje, kitose liaudies ūkio šakose.

Jau dabar įsirengti "cechus" namuose gali visi pageidaujantys respublikos gyventojai.

Vytautas Žemaitis
Vilnis, 1985 birželio 6

Kad kiti galėtų džiaugtis . . .

Buvo saulėtas žiemės sekmadienis. Baltomis sniego kepurėmis pasidabinę Vilniaus bokštai taip ir viliojo žmones į tykias senamiesčio gatveles. Išsirusė ir jis su visa šeima — pasivaikščioti, naujas parodas apžiūrėti. Šiltai aprengti vaikai jau tripeno koridoriuje, jau, rodos, tuoj trinktels uždaromos buto durys, bet prieš tai dar būtina reikia pakelti telefono ragelį, sukurti numerį. Kai kiame laido gae, ten, ligoninėje budinti medicinos sesuo atsilies, ji išgirs:

— Čia — Dainys. Einu keliom valandom pasivaikščioti. Ar nieko skubaus?

Ir taip — visada. Ar į biblioteką, ar į koncertą, ar brolio aplankyti išsirusęs, jis visada apie savo "maršrutą" praneša Inkstų persodinimo centrui. Kad greitai galėtų surasti. Juk niekas nežino dienos ir valandos, kada atsiras donoras — žus sveikas žmogus ir jo inkstus reikės skubiai persodinti ligoniui. Taip atsitiko ir tą saulėtą sekmadienį. Vietoj malonaus pasivaikščiojimo chirurgui teko stoti — prie operacinės stalo. Tokia jau transplantologo dalis, tokią jis — darbštas vaikas iš Skeldų kaimo gražiame Zarasų krašte pats pasirinko, kai beveik prieš du dešimtmečius įstojo į medicinos aspirantūrą, ir jo vadovas, profesorius A. Marcinkevičius pasakė: "Reikia sodinti inkstus".

Ši nauja medicinos sritis buvo vos tik užgimusi — TSRS, JAV, Prancūzijoje, Anglijoje, kūrėsi patys pirmieji transplantologiniai centrai, ir niekas tada dar negalėjo žinoti, ar iš viso ši naujovė ištvirtins medicinos praktikoje.

— Gerai, — atsakė profesorui jaunas gydytojas aspirantas, visiškai neišmanydamas, kas jo laukia.

Po dvejų metų intensyvaus eksperimentinio darbo buvo apginta medicinos mokslų kandidato disertacija — pirmoji Lietuvoje ir viena pirmųjų Tarybų Sąjungoje, skirta transplantologijos problemoms. Vilniuje buvo įsteigtas inkstų persodinimo centras, ir medicinos mokslų kandidatas B. Dainys pradėjo operuoti sunkius ligonius.

Operacijos, operacijos, išvykos į didžiulias Tarybų Sąjungos, VDR, Čekoslovakijos, Suomijos klinikas susipažinti su jų patyrimu, pasimokyti. Tačiau kuo tau gali pagelbėti vyresni kolegos, jeigu ir jie patys turi begales neišspręstų problemų. Aktyvi atmetimo reakcija taip dažnai sužlugdo ir pačias atkakliausias chirurgų pastangas. Kaip įveikti šį fenomeną — per tūkstančius metų žmogaus organizmo išugdytą savybę gintis nuo "priešu", atmeti visa, kas jam svetima. Ieško išėties pasaulio transplantologai. Atsakymo į šį klausimą ryžtasi ieškoti ir jaunas lietuvių mokslininkas B. Dainys. Vėl laboratorijoje, vėl eksperimentai greta intensyvaus darbo klinikoje: juk tiek ligonių, kaip vienintelio išsigelbėjimo, laukia inkstų persodinimo operacijos.

Vieni žmonės su persodintais inkstais ramiai gyvena ištisą dešimtmetį, o kitam, žiūrėk, po pusmečio, ar net po mėnesio — konfliktas, atmetimas. Negi viskas?!

— Kodėl viskas?, — pats sau prieštarauja docentas Dainys. Gydytojas niekada negali nuleisti rankų.

Iš 450 Vilniaus transplantologijos centre atliktų operacijų virš 100 — Vilnis, 1985 birželio 6

yra pakartotinės. Yra žmonių, kuriems organizmo atmeti inkstai — transplantatai buvo keičiami naujais net po tris, keturis kartus. Nors žymiausi šios srities autoritetai įtikinėjo, kad pakartotini inkstų persodinimai neturi jokios praktinės prasmės, lietuvių mokslininkas B. Dainys savo darbais įrodė ir teoriškai pagrindė priešingą teiginį. Jis taip pat sukūrė visiškai



Nuotraukoje: daktaras B. Dainys su ligoniu, kuriam padaryta inkstų persodinimo operacija.

naujus transplantatų ruošimo, konservavimo, chirurginės technikos ir atmetimo diagnostikos metodus. Visa tai apibendrinta medicinos mokslų daktaro disertacijoje, kurią jis sėkmingai apgynė Maskvoje. TSRS Sveikatos apsaugos ministerija rekomendavo medicinos mokslų daktaro B. Dainio metodus taikyti ir kitų tarybinių respublikų inkstų persodinimo centruose, jo patyrimą paskleisti socialistinėse šalyse.

Vida Petrauskaitė

SKIRTINGI LIKIMAI

Pivašiunuose, netoli puošnios bažnyčios, tebėra išlikęs senutėlis pastatas. Jame 1919 metų pradžioje revoliucinio komiteto sekretoriaus Vaelovo Moldonio iniciatyva buvo įsteigta prieglauda. Buržuazinio valdymo metais šiame pastate gyveno bažnyčios tarnai bei buvusi kaimo mokytoja, vadinama "daraktarka" Elena Senutaitė.

Sunki ir labai varginga buvo šios kaimo švietėjos dalis. Santaupų ji neturėjo jokių, buvo jau ligota, o pensijos ar pašalpos negaudavo. Šėlpdavo buvę mokiniai, Pivašiunų miestelio gyventojai. Jie daug kur kreipėsi, prašė padėti E. Senutaitėi. Parašė ir į buržuazinį liberalinį savaitraštį "Diena", kuris ėjo Kaune. Štai kas apie šią moterį buvo rašoma 1929 metų savaitraščio 36 numeryje:

"Pivašiunų bažnytkaimyje gyvena anais prieškariniais laikais buvusi "daraktarka" ir didelė knygų platinėja Elena Senutaitė. Ji ilgus metus mokytoja kaimuose, mokė vaikus iš elementoriaus ir maldaknygių, buvo caro žandarų suimta ir sėdėjo kalėjime. Dabar ji gyvena labai vargingai, sutriušusioje bakūžėje, ir jei ne gerų žmonių pašalpos, tai tektų mirti badu" . . .

Nepasikeitė jos gyvenimas ir po šio straipsnio. Tiesa, jai buvo leista apsigyventi parapijos name kartu su miestelio davatkomis. Čia, žmonių remiami, E. Senutaitė ir praleido paskutiniąsias savo gyvenimo dienas.

SKRIEJA AUTOMOBILIAI KAIMO KELIAIS

Sakoma, žodžio iš dainos neišmėsi. Tad ir šiandien tebeskamba "Pilki kekeliai dulka . . ." Beje, senesni žmonės tuos ratų keliamus dulkių tumulus dar gerai prisimena. Beveik vien tokius vieškelius ir teturėjo buržuazinė Lietuva. Prieš karą asfaltuota vos keliasdešimt kilometrų kelio.

Dabar Lietuvos keliais smagu ir pačiam važiuoti, ir svečią pavėžėti. Ne išimtis ir vietiniai, vidūkiniai kaimo keliai.

— Lietuvoje viešelių tinklas susiformavo jau seniai, jis pakankamai tankus, — pasakoja Lietuvos TSR Automobilių transporto ir plentų ministro pavaduotojas Petras Makrickas. — Todėl naujų bendro naudojimo kaimo kelių, jungiančių gyvenvietes su rajonų centrais, tiesiama palyginti nedaug. Daugiausia apsiribojama senų viešelių rekonstrukcija, jų priekimu besivystančios žemės ūkio gamybos poreikiams. Kadaiše pavararį ar rudenį sunkiai išbrendami kaimo vieškeliai šiandien tampa kietomis dangomis padengtais, automobilių eismui gerai pritaikytais keliais. Tokių kelių Lietuvoje dabar yra beveik 12 tūkstančių kilometrų, jais organizuota pusantro tūkstančio autobusų maršrutų. Jau nuo 1971 metų visi respublikos kolūkiai ir tarybiniai ūkiai turi

Mažai terūpėjo buržuazinei valdžia kaimo švietėjų gyvenimas, jų poreikiai, valstiečių vaikų mokymas. Tik vienam kitam pavykdavo prasiskinti kelią į žmones. Dar sunkiau buvo neturtingo Dzūkijos kaimo jaunimui. Truputį geriau pavyko bene pačiam gabiausiai E. Senutaitės mokinėi Marijonai Zapareckienei. Ji baigė šešis pradinės mokyklos skyrius ir po kursų 1937 metais gavo darbo pradinėje mokykloje.

Mokytoja N. Zapareckienė įvairiose pradinėse mokyklose, o pokario metais baigusi aukštąją mokyklą, iki pat išėjimo į pensiją mokytoja Pivašiunų vidurinėje mokykloje. Vyras dirbo kolūkyje vairuotoju. Išaugino jie ir išmokė du vaikus — dukrą gydytoją ir sūnų inžinierių, dabar tiesiantį keliu tolimojoje Tiumenėje. Miestelyje Zapareckai pasistatė erdvų gyvenamąjį namą, ūkinis pastatus, nusipirko gerus baldus, automobilį. M. Zapareckienė gauna nemažą pensiją. Nors neseniai mirė vyras ir namuose liko viena, ji nesijaučia vieniša. Motiną nuolat lanko dukra Roma, dirbanti Alytaus centrinėje ligoninėje, jos vyras, anūka, rašo sūnus, o aplinkui geri kaimynai, buvę jos mokiniai . . .

Neatpažįstamai pasikeitė ir buvęs Dzūkijos užkampis Pivašiūnai ir visa apylinkė. Miestelyje pastatyta vidurinė mokykla, kurioje mokosi beveik pusantro šimto vaikų, o netoli esančiuose Junčionyse — aštuonmetė. Prie mokyklos iškilus aštuonių butų su visais patogumais gyvenamasis namas mokytojams. Kitiems pedagogams Pivašiunų kolūkis padėjo pasistatyti trobesius, išskyrė sodybinius žemės sklypus, talkina juos dirbant bei išlaikant gyvulius.

Pagarba ir rūpesčiu apgaubtas šiandien mokytojas. Jam nereikia bijoti dėl rytdienos, ateities. Tai davė Tarybų valdžia.

Stanislovas Pleskus

tiesioginį susisiekimą su rajoniniais keliais.

Ne mažiau svarbūs žemdirbiams ir keliai, jungiantys centrinės ir pagalbinės gyvenvietes su gamybiniais centrais, padaliniais. Tai vadinamieji vidūkiniai keliai, kurių kiekvienas ūkis savo teritorijoje turi virš 20 kilometrų.

— Neseniai atlikti tyrimai parodė, kad respublikos ūkiuose naudojama apie 30 tūkstančių kilometrų tokių kelių, — pastebi pašnekovas. — Dar keli tūkstančiai kilometrų lauko kelių, pasikeitus gyvenimo sąlygoms, jau nebereikalingi, todėl jie panaikinami, įjungiami į žemės ūkio naudmenas. Pamažu naikinti, keisti kitais reikia ir maždaug trečdalį iš tų 30 tūkstančių kilometrų vidaus kelių, kurie dabar jau nebe vietoje. Jie skaldo sėjomainų laukus, trukdo našiai naudoti techniką, eina per ganyklų masyvus, nepatogiai jungia gyvenvietes, gamybinius bei kitus centrus. Tad darbų — dar apšči.

Projektinės organizacijos jau baigia projektuoti visus respublikos ūkių vidaus kelius. Sudarant tokius projektus atsižvelgiama į ūkių specializaciją, geografinę padėtį, gyvenviečių, gamybinių centrų statybas ir t. t.

Kelių tiesimui ir rekonstrukcijai valstybė skiria dideles lėšas. Štai vien Automobilių transporto ir plentų ministerija vietinių bendro naudojimo kelių remontui ir priežiūrai dabar kasmet išleidžia po 40-50 milijonų rublių. Dideles sumas kaimo kelių tobulinimui panaudoja melioratoriai.

Nuo šio svarbaus darbo nelieka nuošalyje ir daugelis ūkių, apylinkių Liaudies deputatų tarybos. Štai dar visai neseniai daug duobėtų kelių buvo Kelmės rajone, o dabar keliai rajone geresni, negu apskritai visoje respublikoje. Prie to daug prisidėjo rajono Liaudies deputatų tarybos deputatai, kurių iniciatyva organizacijos, kolūkiai ir tarybiniai ūkiai ėmė kooperuoti lėšas kelių tvarkymui bei priežiūrai. Dabar kasmet gerai suremontuojama po 40-50 kilometrų transporto arterijų. Vien pastaruoju metu baigti tvarkyti keliai Užventis-Varniai, Kelmė-Užventis. Įvažiuojant į Šaukėnus ir Kražius įrengtos saugios sankryžos su viadukais. Transportas nekelia dulkių Mockaičių, Vaiguvo, Šaukėnų gyvenvietėse: jos išasfaltuotos.

Beje, tiesdami naujus ir rekonstruodami senus kaimo vieškelius kelių "modeliuotojai" siekia išsaugoti landšaftą, o neretai ir jį pajvairinti. Pavyzdžiui, iškertant menkaverčius krūmus atveriamas gražesnių klonių ir kalvelių kraštovaizdis, išsaugomos įdomesnės medžių grupės ir net pavieniai medžiai. Neretai gamtovaizdį pajvairina užtventki upeliai, dirbtiniai tvenkiniai.

. . . Geras kelias — puikus pagalbininkas, sprendžiant ir kaimų socialinius klausimus. Kur geri keliai — ir žmonės mieliau bendrauja, ir į rajono centrą, didesnius miestus spektaklio pasižiūrėti, koncerto pasiklausyti dažniau išvažiuoja.

Romualdas Česna

— Plungės rajono Aksnėnų kolūkio melžėja Stasė Batienė kolūkio fermoje praėjusiais metais šimtui karvių gavo 94 veršelius, net 2 viršydama ūkio vidurkį, gerai padirbėjo ir šiuos metus.

MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ GERAI PRAĖJĘ METAI

Įvyko Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos respublikinės tarybos plenumas, aptaręs praėjusių metų medžioklės ir žūklės ūkio tvarkymo rezultatus ir numatęs gaires ateičiai.

Šių metų sausio 1 d. draugijoje buvo 18,185 medžiotojai. Biotechnijos reikalams išleista 232,000 rublių. Tęsėsi taurių elnių reabilitavimo darbai. Šiaulių rajone sugauta 47 elniai ir perkelta į kitus rajonus. Panevėžio eksperimentiniame medžioklės ir žūklės ūkyje buvo veisiami ir auginami fazanai ir antys. Kėdainių ūkyje — antys.

Per praėjusį medžioklės sezoną draugijos medžioklės plotuose sumedžiota 2,230 briedžių, 1,474 taurieji elniai, 6,980 stirnų, 10,481 šernas. Taip pat sumedžiota 1,108 lapės, 1,325 mangutai, 93 vilkai, sugauta 1,330 bebrų. Sumedžiota 20,765 antys ir 250 žasų.

Šių metų pradžioje draugijoje buvo 79,343 meškeriotojai, per metus jų skaičius padidėjo 2,0%

nariais. Draugijai priklausė 52,000 ha ežerų, vandens saugyklų, tvenkinių, buvo galima meškerioti 31 upėje. Vienam žvejui teko vidutiniškai 0,6 ha žvejybos ploto, neskaičiuojant upių ir Kuršių marių.

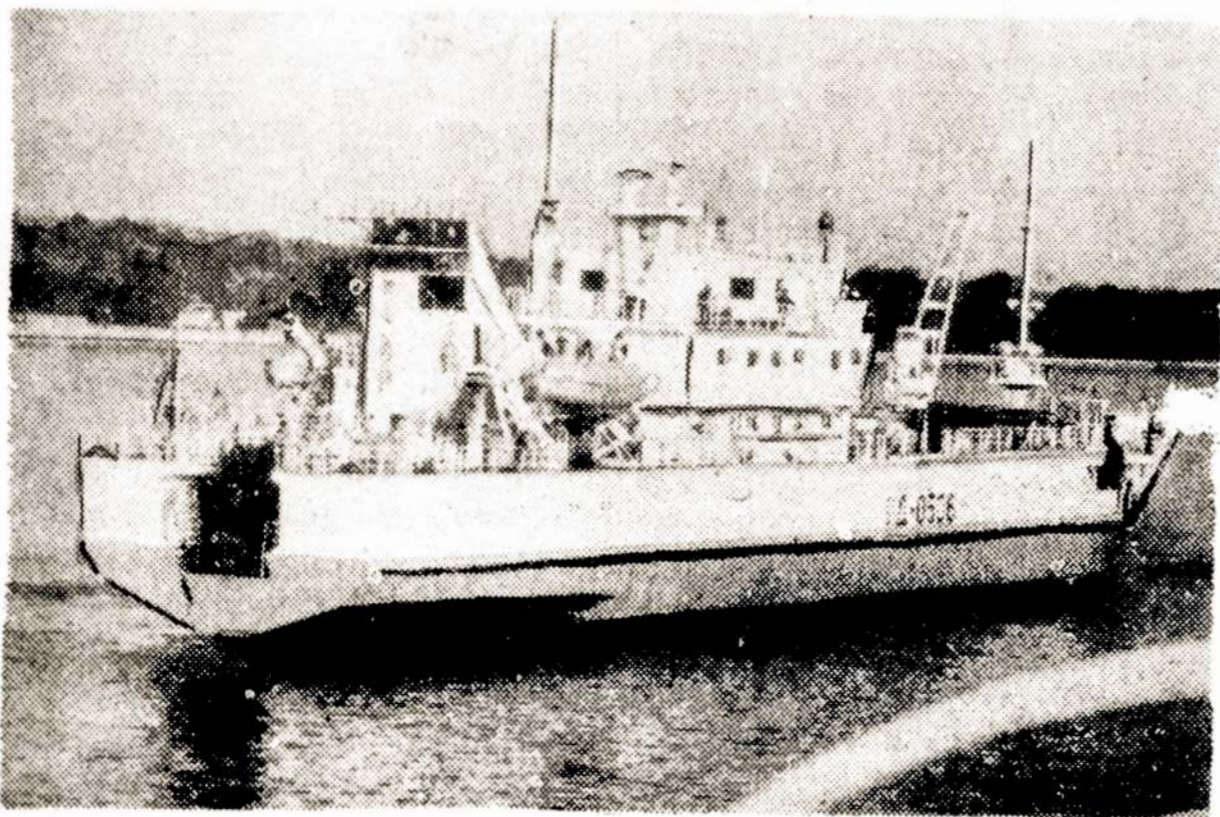
Per praėjusius metus išinkuota, užauginta ir paleista į draugijos vandenį 7,665,000 įvairių rūšių ir amžiaus žuvų.

Padidėjo ir meškeriotojų laimikiai — 1984 metais paaugta 966,6 tonos žuvų (1983 m. — 901,7 tonos). Bent šitaip atrodo laimikių apskaita, deja, kol kas dar ne visai tiksliai.

Meškeriotojai nemaža dėmesio skyrė žuvų išteklių apsaugai, ypač jų neršto metu. Per praėjusius metus surengta 7,2 tūkstančio reidų, sulaukta 1,300 žūklės taisyklių pažeidėjų.

Vienas svarbiausių darbų šių metų meškeriotojų veikloje — Kapių žuvų veislyno statyba Kėdainių rajone. Tai bus produktyvesnis, mažesnis, modernesnis ūkis nei Laukysta.

Z. Butkevičius



Klaipėdos "Baltijos" laivų statyklą paliko naujas žvejybos laivas, kurį klaipėdiečiai perdavė užsakovams — Kaspijos jūros žvejams mėnesiu anksčiau nustatyto laiko.

Nuotraukoje: "Baltijos" laivų statyloje pastatytas žvejybinis laivas išplaukia į Kaspijos jūrą.

PAGARBA DUONAI

(Sutrupintas)

Šiandien neįsivaizduojame, kad gali trūkti duonos. Retas žinome, kiek kainuoja duonos kilogramas, kokia jos savikaina, kokios sumos iš valstybės biudžeto skiriamos duonos išlaidoms padengti. Buržuaziniai ekonoministai pasakytų — duona mūsų valstybei labai nuostolinga.

Ne vienas stebisi mūsų mokyklos mokinių maitinimo normomis: per dieną mokiniui skiriama 250 g juodos ir tiek pat baltos duonos. Nė pusės tiek nesuvalgo mokiniai, todėl ir duodame tiek, kiek suvalgo. Matyt, tos normos buvo nustatytos dar pokario metais, kada didžiausia svajonė buvo, kad vaikas galėtų sočiai pavalgyti duonos.

Betgi šiandien duona pagrindinė maiste raciono dalis. Mūsų vaikai per dieną gauna 3,100-3,300 kalorijų. Tai pirmiansia mėsa, žuvis, sviestas, bulvės, vaisiai, daržovės... Duonos suvalgoma 2-3 kartus mažiau negu pokario metais. Tik duonos, kuriomis vadovaujasi mokyklų valgyklų tiekė-

jai, paliktos tokios pat. Čia ir slypi didžiausias pavojus, kad tiek pat kartų gali sumažėti pagarba duonai. Iš čia ir pasipiktinamos kalbos, kad kai kurių mokyklų valgyklose vaikai mėtosi duonos riektėmis ir pan.

Turbūt niekados nepamiršiu vienos pokario abiturientų laidos 30-mečio susitikimo Panevėžio J. Balčikonio vidurinėje mokykloje. Mokslininkai, partiniai ir tarybiniai darbuotojai, pedagogai prisiminė savo neramių jaunystę, kalbėjo apie džiaugsmus ir sunkumus. Docentui J. Žukauskui visam gyvenimui išliko tokia direktoriaus J. Janulionio pamoka:

— Stoviu mokyklos koridoriuje su žiemine kepure ir griaužiu pluta. Staiga lyg iš po žemės išdygo direktorius. Jis moja man pirštu ir įsiveda į savo kabinetą. Drebu visas, negalėdamas suprasti, kuo aš nusikaltau ir kaip dabar mane nubaus, už ką bars. Direktorius nebarė, išsiėmė iš portfelio riektę duonos, nusiėmė kepurę, perlaužė pusiau:



Nuotraukoje: Žemdirbystės instituto Bitininkystės skyriaus vedėjas Jonas Balžekas kasdien stebi, kaip žiemoja bitės.

V. Gulevičiaus nuotr.

PLATI KRAŠTOTYRININKŲ VEIKLA

Lietuvos TSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijoje surinkta daugiau kaip 114 tūkstančių kraštotyrininkų, iš jų 54,6 tūkstančio — jaunųjų kraštotyrininkų.

Pergalės Didžiajame Tėvynės kare 40-mečiui ir Tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo 45-mečiui kraštotyrininkai išaiškino 2,194 žuvusių respublikos vaduotojų pavardes, parašė 1,370 studijų Di-

džiojo Tėvynės karo metraščių, surinko duomenis apie daugiau kaip 25 tūkstančius karo ir partizaninio judėjimo dalyvių. Partijos istorijos institutui prie LKP CK perduota 3 tūkstančiai revoliucinio judėjimo, karo dalyvių, tarybinų partizanų ir liaudies gynėjų atsiminimų.

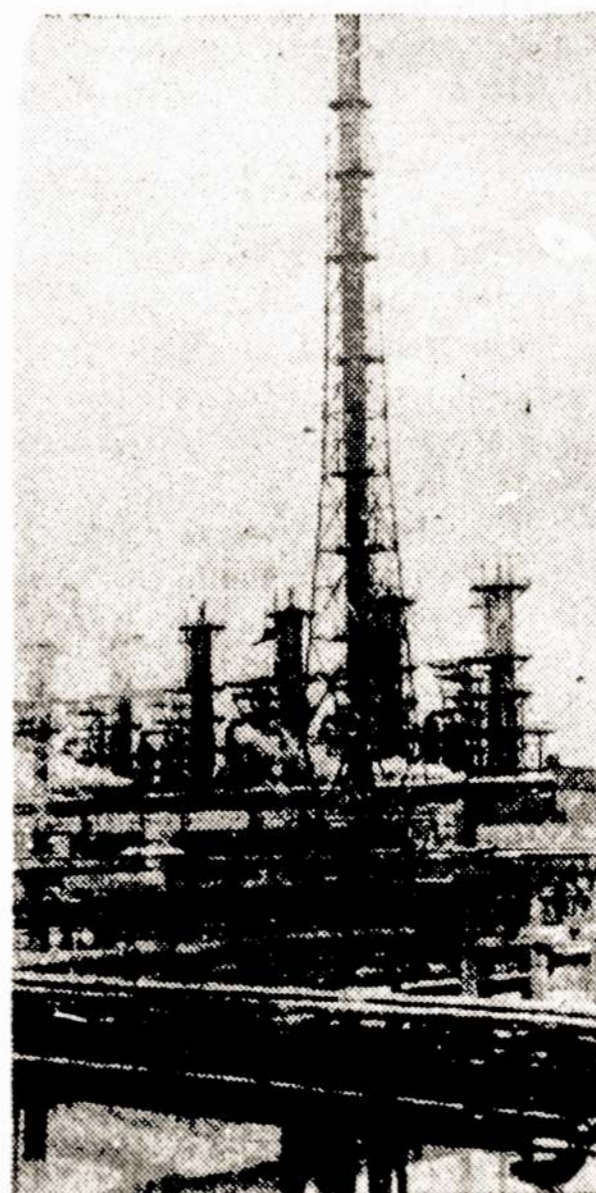
Kraštotyrininkai kasmet kompleksiškai tyrinėja kraštą, kaupia medžiagą vietovių ir kolektyvų istorijoms, biografinius faktus apie kultūros ir mokslo veikėjus, darbo pirmūnus — rašo mūsų gyvenimo kroniką. 1981-1984 metais respublikinėje kraštotyros darbų saugykloje centralizuota 911 darbų, 182 rinkiniai perduoti kitoms mokslo įstaigoms. Draugija talkina respublikos etnografams ir kalbininkams. Ji yra paruošusi ir perdavusi Istorijos institutui 392 rinkinius, Lietuvių kalbos ir literatūros institutui — 30,762 tautosakos ir 204,207 kalbos vienetus.

Draugija visuomeniniams pagrindais prižiūri istorijos ir kultūros paminklus, rengia jų aplinkos tvarkymo talkas, kuriose kasmet dalyvauja 30 tūkstančių žmonių. Į paminklų apsaugos fondą per pastaruosius ketverius metus pervesta 154 tūkstančiai rublių. Šios lėšos naudojamos memorialinėms vietoms, urbanistikos paminklams tvarkyti, liaudies architektūrai tyrinėti.

Miestų ir rajonų skyrių tarybos fondo lėšomis restauruoja ir tvarko 30 vietinės reikšmės istorijos ir kultūros paminklų.

Daug medžiagos apie krašto istoriją ir nūdieną, darbo kolektyvus ir jų tradicijas sukaupta visuomeniniuose muziejuose, kurių dabar veikia 320. Per ketverius metus jų fondus papildė 39,667 eksponatai, 4,421 eksponatą kraštotyrininkai perdavė muziejams.

I. Sellukaitė



Jonavos "Azoto" gamybiniame susivienijime pradėjo veikti šeštasis silpnos azoto rūgšties gamybos agregatas. Ši rūgštis naudojama mineralinėms trąšoms gaminti. Naujojo agregato dėka įmonės cechai bus ritmingai aprūpinami žaliava, žymiai padidės amonio salietros ir nitrofoskos gamyba.

Nuotraukoje: Naujas azoto rūgšties gamybos agregatas.

V. Gulevičiaus nuotrauka

— Valgykim abu, žinok, vaikeli, kad duoną valgant reikia nusiimti kepurę. Ir grūdą, ir jį išauginusi valstietį reikia gerbti.

P. Budraitis,

Kulautuvos sanatorinės mokyklos-internato direktorius

— Kretingos rajono Jokūbavo kolūkieji laukuose pavasarį laukuose dirbo 5 plačiabariai agregatai, 10 vikšrinų traktorių, 8 grūdų sėjamosios. Per 8 dienas apšėjo 750 hektarų vien javais.

Vilnia, 1985 birželio 6

Pasidairius po Lietuvos kaimus

— Per ketverius metus Biržų rajono Vabalninko tarybiniame ūkyje-technikume išaugo 400 vietų karvidžių kompleksas, pastatytas dvidešimties butų gyvenamasis namas, prie mechaninių dirbtuvių šviečia naujas garažas.

— Pastaraisiais metais gerokai išsiplėtė Utenos rajono Naujasodžio kolūkio šiaudinių gyvenvietė. Joje veikia vaikų lopšelis-darželis, pradinė mokykla. O neseniai naujajam atiduota valgykla.

— Susumuoti respublikos rajonų socialistinio lenktyniavimo lininkystės srityje 1984 metų rezultatai. Nugalėtoju tapo Biržų rajonas. Antroji vieta pripažinta Šakių rajonui, trečioji — Raseinių rajonui.

— Pakruojo rajono Ždanovo kolūkio 150 žemdirbių dalyvavo komunistinės šeštadienio tautos darbuose. Jie iš laukų rinko akmenis, tvarkė fermų aplinką, mechanizacijos kiemą.

Remembering a Dear Friend

Alice Yonik died April 5th, at Duchess Hospital in Rhinebeck, N.Y., 10:45 A.M., at the age of 90. Her son, Leon, of Kingston, N.Y. relayed the sad news to us at the "Vilnis" shortly after his mother's death. She had been unconscious for a week and a half, but had been in the hospital only one week. She had lived at the Baptist Nursing Home in Rhinebeck, N.Y. for about three years.

I remember Alice when I first came to Chicago from a small coal mining town — West Frankfort, Ill. in So. Illinois. This was in the midst of the Depression — the "dread 30's." I had come to seek a job in the "Big City" as there were no jobs to be had in West Frankfort for any high school graduate. At that time, both Leon and Alice Yonik were working at the "Vilnis."

Alice was an imposing figure, and was active in every struggle for the advancement or betterment of the peoples' welfare, whether with the Suffragettes, aiding the newly-arrived immigrants at Hull House, or "soap boxing" for funds, food and clothing for striking coal miners of So. Ill., Pennsylvania, Kentucky, or the destitute of Chicago.

Every demonstration or rally for free lunches and milk for school children of Chicago's poor on the South side saw Alice as spokesperson.

There were numerous demonstrations protesting evictions of the unemployed, and Alice led many a group of Unemployed Council members in replacing furniture which had unceremoniously been dumped on the sidewalk, barely minutes after the bailiff and his movers had left.

Alice was a member of the Communist Party, and was proud of the fact that many of the benefits taken for granted by our generation, as: Social Security, Unemployment Compensation, Medicare, came into being through the struggles and sacrifices of Communists.

These gifts did not come like pennies from heaven, nor did the government, out of the goodness of its heart, offer these benefits to the people on a silver platter. They were bought with the blood — the lives — of tens of thousands of Communists, who empty-handedly faced mounted police, or motorcycles driven into their ranks.

Many lost their livelihood — they were blacklisted from EV-Vilnis, 1985 birželio 6

ERY industry. Many lost their homes, their families, others were maimed for life from merciless beatings at the hands of the police, or company goons in the employ of the coal mining or auto industries.

Alice Yonik was cremated, and according to her son Leon, his mother's last wish was to be buried beside her husband, L. Yonik, in Lithuania. Her son is determined to carry out her dying wish, but the date has not yet been set.

Alice will be sorely missed by her son Leon, his wife Joscelyne, their son Shawn, daughter Nadja Denarie and her two children Duke and Ruby, great grandchildren Johnny and Jaime Luke, and many other relatives and friends.

She will also be missed — and remembered — by all those who value the sacrifices she made to bring about all the benefits we enjoy today. I am deeply grateful for having had the opportunity of sharing, at least, a small part of her life.

Her sorrowing friend,
Nellie De Schaaf

AFTERMATH OF VIETNAM

On Dec. 27, 1984, a 38-year old former Marine, Randy Taylor, wounded three times in Vietnam, after 42 months of combat, stood before the Vietnam Veterans Memorial in Washington, D.C., gazing at the names of 58,000 men etched on its face. Included were about a dozen whom he had known, and who had never made it back from Vietnam.

Then, from the polished black granite slab, he walked over to the statue of the "Three Fighting Men" who seemed to be gazing wearily at the names of their fallen comrades, and as if to say, "We're coming to join you, Buddies, we want our peace, too."

This statue so impressed Taylor that he returned on Jan. 15, 1985 and shot himself in the chest, but the bullet lodged near his right shoulder blade. He is now under psychiatric care at the VA Hospital. When he recovers — unbelievable as it may seem — he will have to stand trial for a misdemeanor charge — using an unlicensed pistol in his suicide attempt! If found guilty on the gun

charges, Taylor could spend up to a year in prison!

Taylor's suicide attempt was prompted after he lost his job on the San Francisco police force, a job he had wanted to gain respect from a society that he felt rejected him, and other vets for having fought in Vietnam.

Up until the late 1970's, the VA refused to recognize the post-Vietnam stress syndrome from which Taylor and several hundred thousand other vets still suffer. The VA took some small steps to help the vets with postwar adjustment problems, but the Reagan Administration cut many of these programs — including the popular storefront counselling centers!

Taylor declared that "Vietnam vets can be the conscience of the country by speaking out in opposition to Reagan's interventionist foreign policy." He said, "Reagan's new patriotism scares the hell out of me! It may be sowing the seeds of another Vietnam in Central America."

Many vets were shocked at the U.S. attorney for the District of

Columbia taking Taylor to court. Some veterans, however, think the Administration wants to discourage other Vietnam vets from trying to kill themselves at the wall, but do not want to pay for treatment programs which could reduce the appalling rate of veteran suicides.

A national mortality study by the Atlanta-based Centers for Disease Control found that an estimated 110,000 who served in Vietnam killed themselves after returning home. This is nearly twice the 58,000 U.S. troops killed in the war. Many others took to dope, alcohol, or crime.

It is to prevent future such tragedies that hundreds of thousands of Americans throughout the country are demonstrating against interventions in Central America. PEACE IS THE ONLY ALTERNATIVE! Cathedrals and other architectural edifices are made to be enjoyed — NOT DESTROYED!

America must stop interfering in the lives of peoples thousand of miles from our shores!

NELLIE DE SCHAAF

Laiškai ir parama

LONDON, ONT., CANADA

Mieli Vilniečiai,
Čia rasite \$20 sumą U.S.A. funds, tai bus mano prenumerata, o jei kas bus daugiau, tai — rašalui.

Jau esu pavėlavęs, bet, kaip sak: geriau vėliau, negu niekad.

Linkiu visam štabui geros sėkmės ir ištvermės bei nenuilstančios energijos mūsų Kultūros darželyje.

Linkiu viso, kas tik gera —
Stanley Repšys

DORCHESTER, MASS.

Gerbiami Vilniečiai,
Siunčiu Jums "Vilnies" fondui \$50. Maniau pasveikinti kovo 8 d. Tarpt. Moters dienos progą, bet sveikata susilpnėjo ir pasivėlavau.

Liūdna, kai pagalvoju, kad keli metai atgal Bostone turėjome didelę Moterų kuopą. Kovo 8-osios — T. Moters dienos progą rengdavom prakalbas. Aš pati keletą sykių turėjau kalbėti. Dabar mes likome tik kelios visoje Bostono apylinkėje ir nebegalime susisiekti viena su kita.

Tai tiek šiuo sykiu.
Elizabeth Repshis

NEWARK, CALIF.

Miela Nellie,
Šiuomi siunčiu \$20. Prašau naujinti "Vilnies" prenumeratą, o kas liks — auka.

Gavom žinią, kad Nancy's vyras (Grigienės žentas) gavo leidimą išvykti iš Irano. Laukiam svečio.

Taipgi mes galvojame grįžti į Salt Lake City, Utah. Apie tai pranešiu vėliau. Čia Kalifornijoje per daug visokių nenaudiklių. Bijau ir išeiti į gatvę.

Linkiu jums viso gero.
Joana Grigas

KENOSHA, WIS.

Dear Nellie and "V" personnel,
Received your letter with the check for which I thank all of you and the "V" establishment. Also, thanks to Tony Litvin for his

thoughtfulness. I appreciated it very much and also all the kind readers who renewed their subs and contributed through me. I am returning the check to "Vilnis" as we all know our readership and contributors are getting smaller each year.

John is just holding his own. He is bedridden, plus each day is placed in a recliner for a few hours. He has to be fed. Speaks very little. He recognizes me and will answer only what is dear to his heart. It is heartbreaking to see him suffer. Yet to my knowledge, he is still better than some residents of the nursing home. He is still observant.

Some time ago, I wrote about Mary Martuza being here in Kenosha, at Woodstock Kenosha Health Center. The 16th of February, she was taken to a hospital in Racine. Came back to the nursing home after a few days. Since then, do not know what happened as I haven't heard a thing. I do know that she wanted to be back in Racine.

In behalf of John, I want to take this opportunity to thank you, the friends, family and acquaintances for all the Get Well cards John receives. You are so very dear to us. With warmest wishes to all of you. Peace.

Alvina Strich

ST. PETERSBURG, FLA.

Editor: Sending a check for \$15.00 to Vilnis. My wife, Verna Zuris passed away at 7:15 A.M. on the 24th of April. She was formerly Verna Casper, and had come down to Florida to live.

Thanking you,

Al Zuris

SAN LEANDRO, CALIF.

Dear Nellie — Enclosed please find check for \$15 for a sympathy ad for Alice Yonik. We, here, are

Nekeita 10 pusl.

Atkelta iš 9 pusl.

all so-so. Ks. Karosienė had some Lithuanian visitors from the USSR for Easter, visiting the U.S. enroute to the Hawaiian Islands. Also, her grandson Ronnie, his wife and their 5-year old son spent Easter week with her, flying in from New Jersey. She is a remarkable woman, and I only hope she can carry on for a long time yet. Best wishes,

Violet Taraškienė

ST. PETERSBURG, FLA.

Dear Nellie — Enclosed is a \$10.00 check to cover a sympathy item for Verna Casper Zuris from the St. Petersburg Lithuanian Senior Citizens Club Officers and Members. The St. Petersburg LLD had a special Mother's Day program in which Mother and Mrs. Petronėlė Lukas were honored as the oldest mothers — both 90 years old. (Mother will be 90 in August.) She also had the honor of having the most children — four daughters (three living). Mother was very pleased.

Best wishes,

Mary Brennan

SANDY, UTAH

Miella Nallie,
Prašau pakeisti mano adresą.
Senas: Joana Grigas—7714 Hazel-nut Drive, Newark, CA 94560.

Naujas, nuo birželio 1 d., bus sekamas: 3118 E. Alta Hills Drive, Sandy, Utah 84092.

Įdėdu \$10 "Vilniai" paramos.

Linkiu jums viso gero. Nancy's vyras dar negrižo, bet jau gavo leidimą išvykti iš Irano.

Joana Grigas

SAN LEANDRO, CALIF.

Gerb. Administracija:

Čia rasite čekį vertės \$100 už penkis "Vilnies" jubiliejinio banketo (birželio 9 d.) bilietus. Prašau paskelbti kas pirko, nes tai auka "Vilniai". Bilietus įsigijo: Violet Trask-Taraškienė, Margaret Mozuraitienė, Marytė Baltulionytė, R. Stanley, Ks. Karosienė. Draugiškai,

K. Karosienė

RICHMOND HILL, N.Y.

Nuoširdžiai sveikiname "Vilnies" laikraščio darbuotojus ir "Vilnių" su 65-ųjų gyvavimo metų sukaktimi.

Pirko bilietus: Mildred Stensler, Victor Becker, Ona Čepulienė, Paul Venta. Iš viso \$80. Prisiunčiam \$80 čekį 6 bilietus grąžinam.

N. ir P. Ventai

APDOVANOJO LAIKRAŠTĮ

Gegužės 7 dieną drg. Estelle Bogden lankėsi "Vilnies" raštinėje ir įteikė įdėti į laikraštį Kapų puošimo dienos proga prisiminimą savo brangių tėvėlių ir draugių I. Sagadinienės ir Lucille Matuz. Be to, nuo savęs įteikė "Vilnies" paramai \$25, tai jos auka laikraščio jubiliejaus proga.

Estelle Bogden yra "Vilnies" direktijos pirmininkė.

Didelis jai dėkui už gražų laikraščio parėmimą.

V-tė

GRAŽIAI IR NUOŠIRDŽIAI SUTIKTI SVEČIAI IŠ TARYBŲ LIETUVOS

Gegužės 13 d. į Čikagą atvyko gražus būrys svečių iš Tarybų Lietuvos, kurie jau svečiavosi visoje eilėje mūsų šalies miestų. Šis jų vizitas Čikagoje, jei neklystu, buvo paskutinis. Jie po pasisvečiavimo Čikagoje grįžo į namus.

Svečių sąstate buvo įvairių profesijų žmonės. Pradedant nuo operos dainininkų, universiteto profesorų, įžymių pareigūnų, reporterių ir baigiant dirbtuvių bei žemės ūkio darbininkais.

Gegužės 14 d. buvo suruoštas draugiškas susitikimas "Vilnies" salėje. Pasivaišinimą suruošė Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugija. Svečių tarpe matėsi gražus būrelis Amerikos-Sov. S-gos draugystės komiteto, ypač Čikagos skyriaus, jau nekalbant apie naujus ateivius.

Priėmimo suruošimo komisijos pirmininkė J. Marazienė, pasveikinusi svečius ir padėkojusi, kad nepamiršo apsilankyti Čikagoje, paprašė grįžus pasveikinti brolius ir sesutes Lietuvoje. Po to pristatė "Vilnies" atsakingą redaktorių S. J. Jokubką pakalbėti ir pasveikinti svečius.

Po gana reikšmingos Jokubkės kalbos buvo pristatytas svečių grupės vadovas Ramojus Petrauskas. Jis supažindino dalyvius su svečiais, pažymėdamas kiekvieno profesiją bei užduotis visuomeninėse pareigose. Po to pristatė Justą Paleckį plačiau papasakoti apie

jų kelionę. Be to, pristatė operos dainininkę Trimkaitę, jai akompanavo muzikė Ralytė. Jauna, nepaprastai puiki dainininkė savo dainomis sužavėjo dalyvius, kurie nesigailėjo aplodismentų. Operos dainininkas Prudnikov taipgi puikiai ir širdį glostančiai dainavo. Vėliau abu minėti dainininkai sudainavo porą dainų duete. Svečiai dar vis plojo ir tikėjosi daugiau dainų, bet jie turėjo išskubėti savais reikalais.

Pristatyta tarti žodį rusų atstovė June Meka. Ji papasakojo, ką veikia rusai Amerikos-Sov. S-gos draugystės komitete ir pristatė minėto komiteto pirm. Mgvajer, kuris pasveikino svečius ir priminė, kad minčtas komitetas yra iškviets jus pasisvečiuoti ir susipažinti su mūsų šalies gyvenimu.

Dar buvo pristatyta eilė čekagiečių, kurie reiskė padėką svečiams už apsilankymą ir prašė dažniau mus apsilankyti.

Trumpai suglaudus: mielių svečių priėmimas labai šauniai praėjo. Visi skirstėsi puikiai nusiteikę ir vieni pasižadėjo susitikti T. Lietuvoje, o kiti dar kartą prašė mielus tautiečius dažniau pas mus apsilankyti.

Visi dėkojo šeiminkėms už skoningai paruoštus patiekalus. Ypač daug ir gražiai pasidarbavo pasitikimo suruošimui: J. Marazienė, A. Vaitkienė, Onutė Petrutienė, Isabel Peters, Ona Masienė ir eilė kitų kultūriečių. Dalyvė

EX MAINIERIŲ KLUBO NARIŲ ŽINIAI

Siuomi primenu Ex Mainierių klubo nariams, kad mūsų susirinkimas įvyks birželio 22 d., 12 val. dieną, "Vilnies" salėje. Prašau narius nepamiršti ir būtinai apsilankyti. Prašau atsilankyti ypač tuos, kurie dar nesate pasimokėję duoklių už šiuos metus: atėkite ir užmokėkite, kad nebūtumėte suspenduoti.

Lauksime skaitlingo narių atsilankymo. Sekr. J. M-nė

• Kultūriečių susirinkimas įvyks birželio 18 d. 12 val. Vilnies salėje.

APLANKEME MIRUSIŲ KAPUS

Helen Truskiene paskambino ir pasiteiravo apie "Vilnies" jubiliejinio banketo bilietus. Pasakiau, kad dar turiu. Ji sako: mudvi su dukra Aldona būsime ir nusipirksime bilietus.

Balandžio 2 d. juodvi atvyko ir užsimokėjo už du bilietus. Kadangi buvo graži ir saulėta diena, jos pakvietė kartu važiuoti į Lietuvių Tautinės kapines ir aplankyti mirusius. Su mielu noru sutikau. Aplankėme kapus Leono Pruseikos, Alfredo Abeko-Akelaičio, Mykolo Marazo, Bacevičių, Trusk, J. Bendokaičio, L. Matuzienės, A. Grino ir eilės kitų. Kapinės švariai užlaikomos ir buvo labai jauku po jas pasivaikščioti ir aplankyti mirusių kapus.

Iš savo bendrakeleivių sužinojau, kad jos balandžio 5 d. ruošiasi vykti į Indianapolis, Ind., aplankyti Helen dukros Ida ir jos šeimos. Kaip ilgai jos ten svečiuosis, neteko sužinoti. Tik padėkojau už suteiktą progą aplankyti mirusius ir palinkėjau malonios ir nuotaikingos viešnagės. Julija M.

GIMTADIENIO PROGA

PAREMĖ "VILNIŲ"

Josephine Sisevičienė savo 94-jo gimtadienio proga (kovo 19 d.) įteikė "Vilniai" \$100 paramos. "Vilnis" dėkinga už gražią paramą ir linki jai dar daug gimtadienių sulaukti.

GIMTADIENIO PROGA

PAREMĖ "VILNIŲ"

Josephine Sisevičienė savo 94-jo gimtadienio proga (kovo 19 d.) įteikė "Vilniai" \$100 paramos.

"Vilnis" dėkinga už gražią paramą ir linki jai dar daug gimtadienių sulaukti.

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE ĮVYKO ĮSPŪDINGOS APEIGOS

- Iškilnės prasidėjo lygiai 11 valandą ryto šia tvarka: nuo steigėjų paminklo prasidėjo eiseną ir žygiavo iki paruoštos estrados. Eisenoje ir programoje dalyvavo Petro Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras.
- Iškilnėse dalyvavo Color Guard, U.S. Army, First Battalion, 178 Infantry.
- Amerikos legionierių Dariaus-Girėno Postas Nr. 271 ir Moterų Auxiliary Unit Nr. 271 dalyvavo eisenoje ir pagerbė už laisvę žuvusius karius.
- Pritaikytą tai dienai invokaciją sukalbėjo kunigas dr. Eugenius Gerulis, Lietuvių Tautinių kapinių prezidentas.
- Giesmių programą atliko operos solistas Algirdas Brazis ir Petro Zalubos dūdų orkestras.
- Pagrindinę kalbą pasakė lietuvių reikalų rėmėjas kong. Marty Russo.
- Iškilnėse dalyvavo pakviesta Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė.
- Iškilnėse su vėliavomis dalyvavo šauliai (Vyv. Didžiojo rinktinė), Neo Lithuanai, skautai.

Prašėme visus dalyvius pavaikščioti po mūsų gražias kapines, apžiūrėti puikius paminklus, prisiminti savo artimuosius. Kapinių įstaigoje pareigūnai suteikė pageidaujamą informaciją.

Taip pat prašėme susipažinti su nauju Columbarium (specialios urnoms laikyti patalpos) priestato projektu, kuris buvo išstatytas kapinių įstaigoje.

Visus lietuvius kvietėm dalyvauti ruošiamose apeigose.

Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė

Matas Batutis,
sekretorius

Kun. dr. Eugenius Gerulis,
prezidentas

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8201 So. Kean Avenue, Justice, IL 60458

(312) 458-0638

Vilnia, 1985 birželio 6

SKAITLINGOS BUVO EDUARDO A. DOČKAUS LAIDOTUVĖS

Gegužės 10 d., dar gerai prieš 11 val. ryto, erdvi Vance koplyčia prisirinko kupina velionio artimųjų ir asmeninių bei idėjos draugų. Lygiai 11 val. pasigirdo liūdna vargonų muzikos melodija, kas liudijo, kad prasideda laidotuvių apeigos. Toliau sekė momentui pritaikintos giesmės. Giedojo solistė Estelle Bogden, vargonais pritarė muzikė Valerija Urbikas.

Atitinkamą kalbą pasakė Alvin Chodora. Jis kalbėjo angliškai. Vaizdžiai apibūdino velionio gyvenime nueitą gražų kelią. Jis pažymėjo, kad Edwardas nuo pat jaunų dienų mėgo dainą ir draugiškumą. Jis dainavo ir veikė LKM chore. Čia susipažino su jaunuole Birute Dabulskyte. Tūlą laiką padraugavę, 1942 m. sukūrė šeimos židinį. Šeimoje gražiai sugyveno, iki jo jautrioji širdis sustojo plakusi. Abu išauklėjo dvi dukras — Audrey ir Elaine. Audrey vedusi su Robert Domar.

Edward ne tik priklausė LKM chorui, bet gražiai pasižymėjo daina. Jis buvo nariu šaunių kvarteto, kurį sudarė šie jaunuoliai:

Edward A. Dočkus, W. Rasinskas, J. Stulgis ir L. Kiela. Užpuolius japonams mūsų šalį, jis ir kiti jo draugai buvo mobilizuoti į karo tarnybą ir minėtas kvartetas išsiskirstė.

Velionis buvo auklėtas pavyzdinai, nes jo tėveliai Justinas ir Anielė Dočkai buvo veiklūs pažangiam judėjime; ypač mamytė, kuri dainavo solo ir duete, taipgi daug veikė "Vilnius" vajuose ir vietinėse pažangiose organizacijose.

Edwardas buvo gimęs Čikagoje 1919 m. rugsėjo 24 d. Mirė Cice-roje 1985 m. gegužės 8 d. Palai-

dotas gegužės 10 dieną Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Virš 20 automašinių, palydovais kupinų, palydėjo į amžino poilsio vietą. Kapinėse vėl kalbėjo tas pats kalbėtojas, o laidotuvių direktorė žmonos, dukrų ir motinos vardu visus paprašė sustoti į Land-mark restoraną pietums. Ten visi dalyviai buvo pavaišinti ir tuo būdu padėkota už suteiktas paslaugas laidojant mielą Edward A. Dočkų. **Dalyvė**

beį, kuri dirba Colorado valstijoje atsakingą darbą kaip inžinierė.

Ekskursantė sakė, jog labai patenkinta savo kelione ir ją ilgai prisimins.

Vos nespėjo po kelionės pailsėti, Julija rimtai sužeidė koją, pažeis-dama riešo sausgyslę. Net penkis kartus matėsi su gydytoju. Dar vis mažai tegali vaikščioti.

Vilniūtė

ANTANINA BUTKIS SVEIKSTA

Teko sužinoti, kad drg. Antanina Butkis grįžo į namus kovo 13 d. ir pamažu sveiksta. Ją dažnai lanko slaugė ir daro terapiją, kitaip sakant, padeda pavaikščioti. Reikia tikėtis, kad neužilgo mes ją vėl matysime mūsų renginiuose bei organizacijų susirinkimuose, kurių pirmiau ji niekad neapleis-davo.

Linkiu mielai Antaninai greito, sėkmingo ir visišką sveikatos at-gavimo. Mes jos esame išsiilgu-sios. **Kultūrietė**

Mirus

EDWARD A. DOČKUS

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą velionio žmonai Birutei, dukrai Audrey ir jos vyrui Robert Domar, dukrai Elaine, motinai Anielei Dočkieni, netekusiai vienturčio sū-naus, ir kitiems giminėms bei kilnios idėjos draugams.

Žinokite, kad ir mes kartu liūdime.

J. URMONIENĖ
J. FEIZA
STELLA CHAPAS
ANTANAS CHAPAS
A. LITVINAS
TONY KOLD
J. MARAZIENĖ
ONA ir S. J. JOKUBKAI
Mr. & Mrs. JOHN G.
DOMBROSKI
A. ir F. VAITKAI

TEX ir KAY ŽEBRAITIS
CATHERINE MUDRA
VALERIA SAMUOLIENĖ
PETRĖ MALINAUSKIENĖ
ALBERTINA JAKIENĖ
J. PATECKAS
F. RIMDŽIUS
M. WASSEL
F. JORDAN
E. JORDAN

MIRĘ LDS NARIAI

Imant nuo 1984 m. gruodžio 21 d. iki 1985 m. sausio 26 dienos mirė šie LDS nariai:

Adam Yankowski, 74 metų amžiaus, LDS 37 kuopos narys, Wilmerding, Pa.

Barbara Janusevičienė, 92 m.a., LDS 32 kp. narė, Trenton, N.J.

Anna Zamar, 78 m.a., pavienė LDS narė, Shenandoah, Pa.

Joseph Norush, 78 m.a., LDS 21 kp. narys, Detroit, Mich.

Stanley Patyk, 72 m.a., LDS 21 kp. narys, Detroit, Mich.

Andrew Zaruba, 86 m.a., LDS 3 kuopos narys, Norwood, Mass.

Edith Maxwell, 87 m.a., LDS 98 kp. narė, Washington, Pa.

Charles Salasavage, 72 m.a., LDS 55 kp. narys, Cleveland, O.

Nariai, kurie mirė nuo 1985 m. sausio 27 d. iki vasario 27 d.:

Mary Dowiat, 85 m. a., LDS 63 kp. narė, Benld, Ill.

Ada Wardo, 80 m. a., LDS 86 kp. narė, Detroit, Mich.

Albert R. Dupsha, 63 m. a., LDS 57 kp. narys, Worcester, Mass.

Isabel H. Baranauskas, 74 m.a., LDS 37 kp. narė, Wilmerding, Pa.

John Uogentas, 90 m. a., LDS 6 kp. narys, Binghamton, N.Y.

Marijona Gabriėnė, 88 m. a., LDS 53 kp. narė, Chicago, Ill.

Izabelė Karbon, 88 m.a., pavienė LDS narė, Denver, Colo.

Mary Wilkosky, 88 m.a., pavienė LDS narė, Pinellas Park, Fla.

Agnes Radzevičius, 73 m.a., LDS 71 kp. narė, Stoughton, Mass.

RHINEBECK, N.Y.

Mirus

Alisei (Bakevičiūtei) Jonikienei

Reiškiu giliausią užuojautą jos sūnui Leon (Joscelyne), anūkuui Shawn, ir anūkei Nadja Denarie ir jos šeimai, proanūkiams Johnny ir Jaime Luke, visiems giminėms bei draugams.

Liūdžiu netekus ilgametės draugės. Aš jos niekad nepamiršiu.

ANTOINETTE M. GERDUS
(Washington, Ill.)

Mirus

Alisei (Bakevičiūtei) Jonikienei

(Rhinebeck, N.Y.) ir

Julia (Gizevich) Antonowitz

(Chicago, Ill.)

Reiškiame mūsų giliausią užuojautą jų šeimoms, artimiems giminėms bei draugams čia Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje. Liūdime ir mes.

SOPHIE IR CHESTER KENT
(Downey, Calif.)

RHINEBECK (KINGSTON), N.Y.

Mirus

Alisei (Bakevičiūtei) Jonikienei

Reiškiame mūsų giliausią užuojautą velionės sūnui Leon ir jo šeimai, taipgi visiems giminėms bei draugams.

Gaila, netekus geros ir darbščios pažangios draugės.

KS. KAROSIENĖ
M. BALTULIONYTĖ
TELDA KING

M. MOZURAITIENĖ
K. MUGIANIENĖ
V. TARASKIENĖ

(San Francisco, Calif., apylinkės draugės)

ST. PETERSBURG, FLA.

Mirus

MARY M. GRIMM

Reiškiame gilią užuojautą jos dukrai Charlotte Lowe (St. Petersburg), sūnui John Green ir anūkuui Robert Green (Seminole, Fla.); taipgi visiems artimiems giminėms bei draugams čia Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje. Liūdime visi.

ST. PETERSBURGO, FLA., LLD KUOPOS
VALDYBA IR NARIAI

Mirė Ieva Mizarienė



Ieva T. Mizarienė

Gegužės 24 dieną Niujorke mirė buvusi ilgametė "Laisvės" darbuotoja Ieva Mizarienė, sulaukusi virš 75 metų amžiaus. Ją užkamo-vo pristojusį nelemta Parkinson liga.

Ieva nuo pat jaunų dienų, dar paauglė, įstojusį dirbti "Laisvės" raštinėje, visą savo gyvenimą aktyviai reiškėsi Amerikos pažangių lietuvių visuomeninėje veikloje. Baigusi knygvedės mokslą ir gavus nemažoje tūloje biznio kompanijoje išdininkės darbą, daug materialiai padėjo savo velioniui vyrui Rojui Mizarai, laikraščiu "Laisvei" bei pažangioms lietuvių organizacijoms.

Dar pirm karo Ieva yra apsilankiusi Tarybų Sąjungoje, po karo daug kartų Tarybų Lietuvoje, kur buvo paskelbta Lietuvos Žurnalistų sąjungos garbės nare, apdovano-ota darbo medaliu...

Išėjus į pensiją atėjo į "Laisvę" dirbti nuolatinei kaip administratorė ir netgi redaktorė. Mirus A. Bimbai, ant jos pečių užgulė atsakingas sunkus "Laisvėje" darbas. Pastaruosius kelerius metus buvo atsakinga "Laisvės" redaktorė.

Mirus

Marijonai Gabris Edwin A. Urbikas
V. Žilinskienei Lucille Matuz
Stanley Lepas Alice Yonik

Reiškiu gilią užuojautą jų šeimoms, artimiesiems giminiams bei draugams.

Gaila, netekus gerų ir senų draugų - draugių.

ANTANINA BUTKIS
(La Grange, Ill.)

Mirus

JULIA ANTONOWITZ

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą velionės vyrui Alphonse, sesutei Nellie O'Brien ir jos šeimai, broliui John Gizevich ir jo žmonai Lydia bei jų šeimai, vyro broliams Bruno ir Frank ir jo šeimai; taipgi visiems giminėms ir kilnios idėjos draugams. Žinokite, kad ir mes liūdime, netekę brangios ir rūpestingos draugės.

H. TRUSK
E. SANKUS
IS. MATUSEVICH
IS. PETERS
J. MARAZIENĖ
DOLORES PEDERSEN
RALPH PEDERSEN
ANNA ir S. J. JOKUBKAI
ANNA PETERS
FRANK ir ALDONA OLSONAI
JULIUS ir MARY URBIKAI
JESSIE VESELY
JONAS ir LINDA PATECKAI
VALERIA URBIKAS

E. ir V. BOGDEN
A. LITVINAS
A. BUTKIS
J. URMONIENĖ
F. JORDAN
E. JORDAN
M. WASSEL
A. PAULIUKAS
N. DE SCHAAF
L. DE SCHAAF
M. KANCERE
V. ir D. YOTKA
A. ir F. VAITKAI

RHINEBECK, N.Y.

Mirus

Alisei (Bakevičiūtei) Jonikienei

Reiškiame mūsų giliausią užuojautą jos sūnui Leon (Joscelyne), anūkui Shawn, ir anūkei Nadja Denarie ir jos šeimai, proanūkiams Johnny ir Jaime Luke, ir kitiems giminiams bei draugams.

Liūdime ir mes, netekę geros draugės.

MARY URBIKAS
JULIUS URBIKAS
FRANCES JORDAN
JESSIE VESELY

ED JORDAN
M. WASSEL
E. ir V. BOGDEN

Mirus

EDWIN P. URBIKAS

Reiškiu nuoširdžią užuojautą jo žmonai Lorraine, sūnui Eldon, dukrai Catherine Cerda, broliams Julius (Mary) Urbikas, Tony (Valeria) ir jų šeimoms, ir kitiems giminėms, draugams bei bičiuliams.

BRONIUS GELGOTAS
(San Diego, Calif.)

RHINEBECK, N.Y.

Mirus

Alisei (Bakevičiūtei) Jonikienei

(Mirė 1985 m. balandžio 5 d., sulaukusi 90 m.a.)

Reiškiame gilią užuojautą jos sūnui Leon (Joscelyne), anūkui Shawn, anūkei Nadja Denarie ir jos šeimai; proanūkiams Johnny ir Jaime Luke, bei kitiems artimiesiems giminiams ir idėjos draugams.

Liūdime ir mes, netekę labai reikalingos pažangios draugės.

LOUIS ir NELLIE DE SCHAAF
MILLIE KANCERE (Burbank, Ill.)
D. ir V. YOTKA

ST. PETERSBURG, FLA.

Mirus

VERNA M. ZURIS

Reiškiame gilią užuojautą vyrui Albert; sūnėnui James Watson (LaGrange Park, Ill.); dukterėčioms — Lt. Col. Bernice Skutas (Antioch, Ill.), Barbara Randy (Richton Park, Ill.), ir Monica Filstead (Chicago, Ill.); taipgi visiems artimiesiems bei draugams čia Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje.

Liūdime visi,

ST. PETERSBURG, FLA., LLD KUOPOS
VALDYBA IR NARIAI

ST. PETERSBURG, FLA.

Mirus

VERNA CASPER ZURIS

(Mirė namuose, 4640 - 24th Ave. No., St. Petersburg, Fla., 1985 m. balandžio 24 d. Gimė Lietuvoje)

Reiškiame gilią užuojautą jos vyrui Albert, sūnėnui James Watson (LaGrange Park, Ill.), dukterėčioms — Lt. Col. Bernice Skutas (Antioch, Ill.), Barbara Randy (Richmond Park, Ill.), Monica Filstead (Chicago, Ill.); taipgi kitiems artimiesiems giminėms ir idėjos draugams.

Liūdime netekę nuoširdžios mūsų draugijos narės.

ST. PETERSBURG
LITHUANIAN SENIOR CITIZENS CLUB
VALDYBA IR NARIAI

RHINEBECK, N.Y.

Mirus

Alisei (Bakevičiūtei) Jonikienei

Reiškiame mūsų giliausią užuojautą jos sūnui Leon (Joscelyne), anūkui Shawn, ir anūkei Nadja Denarie ir jos šeimai; proanūkiams Johnny ir Jaime Luke ir kitiems giminiams bei idėjos draugams.

Liūdime ir mes, netekę geros draugės.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ
KULTŪROS DRAUGIJA